

Opinnäytetyö (AMK)

Liiketalous

2021

Linda Tokola

TOIMINIMEN MUUTOSPROSESSI OSAKEYHTIÖKSI

– Opas tilitoimistolle

Linda Tokola

TOIMINIMEN MUUTOSPROSESSI OSAKEYHTIÖKSI

- Opas tilitoimistolle

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona tilitoimistolle. Toimeksiantajalla oli opinnäytetyön tekohetken aikoihin asiakkaana muutama toiminimiyrittäjä, jotka olivat vaihtamassa yritysmuotoa toiminimestä osakeyhtiöksi, joten idea opinnäytetyön aiheelle sai alkunsa näistä tapauksista. Työn tavoitteena oli laatia opas yritysmuodon muutoksesta toiminimestä osakeyhtiöksi. Oppaan on tarkoitus tulla tilitoimiston käyttöön ja olla hyödyksi tilitoimistolle, kun vastaavia yritysmuodon muutostilanteita tapahtuu jatkossa.

Opinnäytetyön teorialuvuissa käydään läpi osakeyhtiön ja toiminimen ominaisuuksia hallinnon ja verotuksen osalta. Lisäksi luvussa vertaillaan yritysmuotojen keskeisimpiä eroja sekä kerrotaan, milloin yritysmuodon muutos on ajankohtaista. Teoriaosiossa selvitetään myös muutosprosessin vaiheittaista etenemistä ja sen aiheuttamia muutoksia yrityksen kirjanpidossa ja verotuksessa.

Oppaan laadinnan tueksi opinnäytetyön empiirisessä osassa laadittiin kysely toimeksiantajan asiakkaille, jotka olivat kaikki tehneet yritysmuodon muutoksen. Kysely oli puolistrukturoitu haastattelu, sillä kyselyn tavoitteena oli tuoda haastateltavan oma ääni kuuluviin. Kyselyssä pyrittiin saamaan selville seikkoja, jotka vaikuttivat yrittäjien päätökseen vaihtaa yritysmuotoa sekä yrittäjien arviota muutosprosessin etenemisestä ja tilitoimiston roolin tärkeydestä muutosprosessin aikana.

Kyselyn tulosten perusteella yrittäjät arvioivat verotuksen, riskienhallinnan sekä palkan ja osingonmaksun olevan tärkeitä tekijöitä päätöksessä vaihtaa yritysmuotoa. Lisäksi he arvioivat tilitoimiston antaman tuen olevan erittäin merkittävää muutosprosessin aikana. Muutosprosessin keston yrittäjät taas kertoivat kuluvan eri tavalla. Tämä johtuu luultavimmin tavasta, jolla ilmoitukset on lähetetty, sillä sähköiset ilmoitukset käsitellään nopeammin kuin paperiset.

Tämä opinnäytetyön lopputuotoksena syntyneen oppaan sisältö muodostui osin kyselyn tulosten perusteella ja osin toimeksiantajan toiveiden mukaan. Toimeksiantaja toivoi, että oppaassa voisi eritellä yritysmuodon muutoksesta aiheutuvat hyödyt ja haitat, ja kyselyn tulosten perusteella lomakkeiden täyttöohje päätettiin sisällyttää oppaaseen laajasti. Lisäksi opas sisältää selvityksen yritysmuodon muutoksen aiheuttamista käytännön toimista kirjanpidossa sekä vertailun yritysmuotojen verotuksesta.

ASIASANAT:

Toiminimi, osakeyhtiö, yritysmuodot, yritysmuodon muutos

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business

2021 | 30 pages, 19 pages in appendices

Linda Tokola

CHANGING PROCESS FROM A PRIVATE ENTREPRENEUR TO A LIMITED COMPANY

- Guide for an accounting firm

This thesis has been made as an assignment for an accounting firm. During the writing of the thesis, the client had a few private entrepreneurs as customers who were about to change their company form to a limited company. The idea for the subject of the thesis was drawn from these cases. The aim of the thesis was to create a guide about the changing process from a private entrepreneur to a limited company. The guide is supposed to be of use to the accounting firm when corresponding company form changes take place in the future.

The features of management and taxation of the two company forms are being described in the theory section of the thesis. Additionally, the chapter compares the fundamental differences of the company forms and tells when the change of the company form is current. The theory section also examines the progression of the changing process and the changes it causes in the company's accounting and taxation.

In the empiric part of the thesis an inquiry was made to the customers of the client who had all been through the company changing process. The inquiry was half structured so that the interviewees could answer with their own words. The aim of the inquiry was to find out the reasons that affected the entrepreneurs' decision to change the company form and their thoughts about the progression of the changing process, as well as the importance of accounting firm's role during the process.

The results of the inquiry show that the entrepreneurs value taxation, risk management and the ability to pay dividends in the decision to change the company form. In addition, they evaluated the accounting firm's support to be very important during the process. However, the entrepreneurs experienced the duration of the process differently. This is probably due to the method of how the forms are being sent because the electronic forms can be handled faster than paper forms.

The content of the guide, that is the product of this thesis, was formed with the help of the inquiry results and the desires of the client. The client wished that the guide could include the pros and cons of the changing process. Based on the inquiry results the filling information of the different forms were included as well. Furthermore, the guide includes an explanation about the practical functions in accounting caused by the change of the company form as well as a comparison of the changes in taxation.

KEYWORDS:

Private entrepreneur, limited company, company forms, change of the company form

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 YRITYSMUODOT	7
2.1 Toiminimi	7
2.1.1 Hallinto	7
2.1.2 Verotus	8
2.2 Osakeyhtiö	12
2.2.1 Hallinto	12
2.2.2 Verotus	14
2.3 Toiminimen ja osakeyhtiön eroavaisuudet	16
2.4 Milloin yritysmuodon muutos on aiheellista?	18
3 YRITYSMUODON MUUTOSPROSESSI	20
3.1 Hallinnolliset toimet	20
3.2 Kirjanpidolliset toimet ja verotus	20
4 OPAS YRITYSMUODON MUUTTAMISEEN TILITOIMISTOLLE	23
4.1 Kysely yrittäjille	23
4.2 Kyselyn tulokset	23
4.3 Oppaan laadinta ja sisältö	25
5 JOHTOPÄÄTÖKSET	26
LÄHTEET	29

LIITTEET

Liite 1. Opas yritysmuodon muutoksesta toiminimestä osakeyhtiöön

KAAVAT

Kaava 1. Toiminimen yritystulon laskeminen.	9
Kaava 2. Nettovarallisuuden kaava.	9

KUVAT

Kuva 1. Tuloveron laskeminen 20 %, 10 % ja 0 % mukaan (Silja Holding SIA 2021a).	10
Kuva 2. Oy:stä saatujen osinkojen verotus (Futuredu 2021f).	15
Kuva 3. Osakeyhtiön hyödyt ja haitat.	19

TAULUKOT

Taulukko 1. Toiminimen ja osakeyhtiön eroavaisuudet.	17
--	----

1 JOHDANTO

Yritysmuodon muutos tulee toiminimiyrittäjälle ajankohtaiseksi usein liiketoiminnan kasvaessa. Toiminimiyrittäjä vastaa yrityksensä veloista koko omaisuudellaan, jolloin liiketoiminnan kasvaessa suurenevat myös yritystoiminnasta johtuvat riskit. Liiketoiminnan kasvu kasvattaa myös maksettavan tuloveron määrää. Joskus yritysmuodon muutoksen taustalla voivat olla myös toive yrityksen myymisestä tai uusien omistajien ottamisesta. (JDC Kehitys Oy.) Tällaisissa tapauksissa yritysmuodon muuttaminen toiminimestä osakeyhtiöön on usein aiheellista.

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona tilitoimistolle, jossa kirjoittaja työskentelee. Toimeksiantajan asiakkaina on opinnäytetyön tekohetkellä muutama toiminimiyritys, jotka ovat vaihtamassa yritysmuotoaan osakeyhtiöksi. Ajatus aiheelle kumpusikin näistä tapauksista. Opinnäytetyön tavoitteena on laatia kattava opas yritysmuodon muutosprosessin vaiheista. Oppaassa kerrotaan muun muassa yritysmuodon muutoksen aiheuttamista toimenpiteistä, kuten viranomaisille laadittavista ilmoituksista. Lisäksi opas sisältää selvityksen muutosprosessin aiheuttamista kirjanpidollisista ja verotuksellisista seikoista, joita tilitoimistojen on otettava huomioon asiakkaan yritysmuodon muuttuessa. Tarkoituksena on, että toimeksiantajan kaltaiset tilitoimistot hyötyvät oppaasta, kun vastaavia yritysmuodon muutostapauksia ilmaantuu jatkossa.

Tässä opinnäytetyössä on viisi lukua. Johdannossa määritellään opinnäytetyön aihe sekä tutkimuksen tavoitteet ja rakenne. Ensimmäisessä teorialuvussa käsitellään toiminnan ja osakeyhtiön ominaisuuksia ja eroavaisuuksia sekä lisäksi selvitetään, millaisissa tilanteissa yritysmuodon muutos on kannattavaa. Toisessa teorialuvussa tarkastellaan toiminimiyrittäjän muutosprosessia osakeyhtiöksi. Luvussa kerrotaan muun muassa yritysmuodon muutoksen hallinnollisista etenemisvaiheista sekä muutoksen vaikutuksista yrityksen kirjanpitoon ja verotukseen. Neljäs luku on opinnäytetyön empiirinen osa. Tässä luvussa kerrotaan oppaan laadinnasta ja sisällöstä. Lisäksi luvussa haastatellaan kahta toimeksiantajan asiakasta, jotka ovat vaihtaneet toiminimiyrittäjänsä osakeyhtiöksi ja jotka ovat käyneet muutosprosessin läpi. Tarkoituksena on selvittää muun muassa, millaiset seikat vaikuttivat päätökseen vaihtaa yritysmuotoa sekä yrittäjien arviota muutosprosessin etenemisen sujuvuudesta ja tilitoimiston tuen merkityksellisyydestä muutosprosessin aikana. Haastattelu suoritetaan kyselylomakkeen avulla, ja kyselyn tuloksia käytetään oppaan laatimisen tukena. Viimeisessä luvussa tehdään johtopäätökset aiheesta opinnäytetyössä käytetyn teorian ja haastattelun tulosten pohjalta.

2 YRITYSMUODOT

2.1 Toiminimi

Yksityinen elinkeinonharjoittaja, puhekielessä toiminimi, on yksi helpoimmista ja suosituimmista yrittämisen muodoista (Futuredu 2021a). Suurimpana panoksena yritystoiminnassa on yrittäjän oma ammattitaito (Villa 2018, 40). Yritysmuoto soveltuukin hyvin pienimuotoiseen liiketoimintaan, jossa ei tarvita suuria pääomia. Tällaista toimintaa ovat muun muassa kampaamot, suutarit ja kioskinpitäjät. Lisäksi toiminimi soveltuu hyvin yksin tai puolison kanssa toimiville yrittäjille. (Aaltonen, 2015.)

2.1.1 Hallinto

Yksityisen elinkeinotoiminnan harjoittamisen aloittaminen on Suomessa varsin helppoa eikä alkupääomia tarvita. Käytännössä tarvitsee vain lähettää aloittamisilmoitus verottajalle ja kaupparekisteriin. Kaupparekisteriin tiedot on ilmoitettava vain, jos jokin seuraavista seikoista täyttyy:

- yrittäjä harjoittaa luvanvaraista elinkeinotoimintaa
- yrityksellä on erillinen liiketila
- yrityksessä on muita työntekijöitä kuin aviopuoliso tai muu perheenjäsen.

Jos kaupparekisteri-ilmoitusta ei ole tarpeen tehdä, yrittäjä tekee ilmoituksen vain verottajalle, jolta hän saa y-tunnuksen. (Aaltonen, 2015.)

Erityistä toiminimiyrittämisessä on se, että yrittäjä on vastuussa kaikesta yrityksessä tekemistään sopimuksista omalla omaisuudellaan. Yrittäjä ei siis ole itsenäinen oikeushenkilö verrattuna yritykseen. Yrittämisessä riski onkin vahvana läsnä, sillä yrittäjä on henkilökohtaisessa vastuussa kaikista yrityksensä sitoumuksista. Tästä huolimatta on kannattavaa erotella henkilökohtaiset ja yrityksen varat. Tyypillistä onkin, että yritykselle perustetaan oma yritystili, jotta vältetään talouden ja yrityksen varojen sekoittuminen. Yritystililtä yrittäjä saa vapaasti nostaa varoja yksityisottoina. (Aaltonen, 2015.) Palkkaa ei yrityksestä saa nostaa itselle, puolisolalle tai alle 14-vuotiaalle lapselle. Palkan lisäksi yrittäjä ei myöskään ole oikeutettu ottamaan itselleen luontoisetuja, kuten auto- tai lounasetuja. (Villa 2018, 40.)

Yksityinen elinkeinonharjoittaja on kirjanpitovelvollinen yritystoiminnastaan. Kirjanpitoon tulee kirjata liiketapahtumat, joista selviävät ostovelkojen ja myyntisaamisten määrät. (Kirjanpitolaki.) Pääsääntöisesti kirjanpito laaditaan kahdenkertaisella kirjanpitotavalla, mutta kirjanpitolain mukaan yhdenkertainen kirjanpitotapa on kuitenkin mahdollista, jos sekä päättyneellä että edellisellä tilikaudella täyttyy korkeintaan yksi seuraavista ehdoista:

- taseen loppusumma on enemmän kuin 100 000 euroa;
- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa;
- yrityksessä työskentelee keskimäärin yli kolme henkilöä.

Jos noudatetaan yhdenkertaista kirjanpitoa, kannattaa yrityksen tilikauden olla kalenterivuoden pituinen. Tilikauden ollessa muun pituinen, täytyy myös yhdenkertaista kirjanpitotapaa noudattavan yrittäjän laatia tilinpäätös. Tilinpäätös on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä. (Kirjanpitolaki.) Siihen sisältyvät tuloslaskelma, tase, liitetiedot sekä luettelo kirjanpitoaineistosta. Tilinpäätös on laadittava, jos vähintään kaksi seuraavista ehdoista täyttyy:

- taseen loppusumma on 350 000 euroa;
- liikevaihto on 700 000 euroa;
- tilikauden aikana yrityksen palveluksessa on noin 10 henkilöä.

Yllä olevat ehdot ovat mikroyrityksen rajat, ja ne velvoittavat noudattamaan kahdenkertaista kirjanpitotapaa. Täten yhdenkertaista kirjanpitoa noudattavan yrittäjän ei tarvitse laatia tilinpäätöstä, sillä edeltävät ehdot eivät muutenkaan täyty. (Futuredu 2021b.)

2.1.2 Verotus

Tuloverotus

Toiminimiyrittäjä ei ole yrityksestään erillinen itsenäinen oikeushenkilö. Täten yrittäjä ei siis myöskään ole erillinen verovelvollinen yrityksestään. Toiminimiyrittäjän verotus perustuu tuloksen perusteella jaettavaan yritystuloon. Yritystulo saadaan laskettua vähentämällä tilikauden kulut ja aikaisempien vuosien tappiot tilikauden tuloista.

Tilikauden tulot
 - tilikauden kulut
- aikaisempien vuosien tappiot
 =Tilikauden jaettava yritystulo

Kaava 1. Toiminimen yritystulon laskeminen.

Jaettava yritystulo verotetaan sekä ansio- että pääomatulona. Ensin lasketaan pääomatulo-osuus, joka on oletuksena 20 % edellisen vuoden nettovarallisuudesta. (Futuredu 2021c.) Pääomatulo-osuudeksi voi vaatia myös joko 10 % tai 0 %, jolloin yritystulos lasketaan kokonaan ansiotulona. Tämä on kannattavaa, kun ansiotulon veroprosentti on pienempi kuin pääomatuloveroaste. (Silja Holding SIA 2021a.) Pääomatulo-osuudesta maksetaan 30 % pääomatuloveroa 30 000 € saakka ja sen ylittävästä osuudesta 34 % (Futuredu 2021c). Jos yrityksessä maksetaan ennakonpidätyksen alaisia palkkoja, lasketaan palkoista 30 % nettovaroihin (Silja Holding SIA 2021a).

Yrityksen varat
- yrityksen velat
 =Nettovarallisuus

Kaava 2. Nettovarallisuuden kaava.

Varallisuuteen ei oteta mukaan yrityksen pankkitilin varoja, ainoastaan kassavarat. Täten yksityisötöt eivät tule mukaan verotukseen eivätkä siten vaikuta verotettavaan yritystuloon. (JDC Kehitys Oy.) Varoihin ei myöskään lasketa mukaan yrittäjän henkilökohtaisia varoja, kuten koneita, kalustoa, kiinteistöä ja käteisvaroja. Jos omaisuus on sekä yksityisessä että yrityksen käytössä, jaetaan tällainen omaisuus näiden kahden kesken. Esimerkiksi jos auto on yli 50 prosenttisesti yrityksen käytössä, kuuluu se kokonaan yrityksen varoihin ja on täysin vähennyskelpoinen yrityksen verotuksessa. Tosin yksityisajat katsotaan verotuksessa yksityisöiksi. Kun yrittäjän oma auto on yrityksen käytössä, tehdään vähennykset kilometrikorvauksina, joiden suuruus vuonna 2021 on 44 senttiä kilometriltä. (Silja Holding SIA 2021a.)

Ansiotulo-osuuden määrä saadaan, kun yritystulosta on ensin vähennetty pääomatulo-osuuden määrä. Ansiotuloerotus on progressiivista, eli vero on sitä suurempi mitä suuremmat tulot ovat. Ansiotulovero määräytyy koko vuoden tulojen perusteella, ja verokorttia laatiessa on huomioitava arvioitu yritystulo sekä muut tulot, kuten palkka. (Futuredu 2021c.) Alla olevassa kuvassa 1 on esitetty, kuinka toiminimiyrittäjän maksettavan tuloveron määrä muuttuu, kun pääomatulo-osuus lasketaan 20, 10 ja 0 %:n mukaisesti.

Toiminimiyrityksen verotus		
Liiketoiminnan tulos	35 000	
Nettovarallisuus	40 000	
Ansiotuloveroprosentti	25 %	
20 % nettovarallisuudesta		
Pääomatulo-osuus	$40\,000 \times 20\% =$	8 000
Ansiotulo-osuus	$35\,000 - 8\,000 =$	27 000
Pääomatulovero 30 %	$30\% \times 8\,000 =$	2 400
Ansiotulovero 25%	$25\% \times 27\,000$	6 750
Yhteisvero	$2\,400 + 6\,750 =$	9 150
Verojen jälkeen	$35\,000 - 9\,150 =$	25 850
10 % nettovarallisuudesta		
Pääomatulo-osuus	$40\,000 \times 10\%$	4000
Ansiotulo-osuus	$35\,000 - 4\,000$	31 000
Pääomatulovero 30 %	$30\% \times 4\,000$	1200
Ansiotulovero 25%	$25\% \times 31\,000$	7750
Yhteisvero	$1\,200 + 7\,750$	8950
Verojen jälkeen	$35\,000 - 8\,950$	26 050
0 % nettovarallisuudesta		
Pääomatulo-osuus	$40\,000 \times 0\%$	0
Ansiotulo-osuus	$35\,000 - 0$	35 000
Ansiotulovero 25%	$25\% \times 35\,000$	8750
Yhteisvero		8750
Verojen jälkeen	$35\,000 - 8\,750$	26 250

Kuva 1. Tuloveron laskeminen 20 %, 10 % ja 0 % mukaan (Silja Holding SIA 2021a).

Jos puoliset toimivat yrittäjinä yhdessä, lasketaan ansiotulo-osuus heidän työpanostensa suhteessa. Laskemisessa otetaan huomioon puolison antama työpanoksen arvo, kuten ammattitaito ja hänen yrityksestä kantamansa vastuu. Jollei työpanosten selvitystä anneta, oletetaan, että puolisojen osuudet ovat yhtä suuret. (Villa, Ossa & Saarnilehto 2007, 227.)

Arvonlisäverotus

Arvonlisävero on välillinen vero, jonka yritys kerää myymistään tuotteista ja palveluista ja tilittää lopulta valtiolle. Arvonlisäverolla verotetaan kuluttamista, jolloin sen lopullinen maksaja on kuluttaja. (Futuredu 2021f.) Lähtökohtaisesti kaikki liiketoiminnassa tapahtuva myynti on arvonlisäverollista. Eräiden tavaroiden ja palveluiden myynti on kuitenkin arvonlisäverotonta. Tällaisia ovat esimerkiksi terveyden- ja sairaanhoito, postin yleispalvelut sekä rahoitus- ja vakuutuspalvelut. (Verohallinto 2021a.) Arvonlisäveroa kertyy myös yritysten välisessä kaupassa (Futuredu 2021f). Jokaisessa myyntiporrasessa syntyy arvonlisäveroa, mutta kukin myyntiporras maksaa veron valtiolle vain, kun myynnistä syntyy arvonlisää. Yrityksellä on oikeus vähentää arvonlisävero hankinnoista, jotka on kohdistettu yrityksen omaa liiketoimintaa varten. Tätä kutsutaan arvonlisäveron vähennysoikeudeksi. (Verohallinto 2020a.) Täten veron määrä ei kertaannu, kun ostojen sisältämät arvonlisäverot voi vähentää myynteihin sisällyvistä arvonlisäveroista (Accountor 2013). Alla esimerkki arvonlisäveron vähennysoikeudesta.

1. Elektroniikkapaja Oy ostaa Kodinkonetukku Oy:ltä kodinkoneen hintaan 1240 € (sis. alv 24 % eli 240 €).
2. Elektroniikkapaja Oy myy kodinkoneen kuluttajalle hintaan 1984 € (sis. alv 24 % eli 384 €).
3. Kodinkonetukku Oy tilittää valtiolle keräämänsä arvonlisäveron 240 €.
4. Elektroniikkapaja Oy keräsi arvonlisäveroa 384 € ja maksoi arvonlisäveroa 240 €. Yritys maksaa valtiolle näiden erotuksen eli 144 €.

Molemmat yritykset tilittävät arvonlisäveron luomastaan arvonlisästä. Elektroniikkapaja Oy myi kodinkoneen kalliimmalla, eli se loi tuotteelle lisäarvoa 600 € (myyntihinta 1600 € - ostohinta 1000 €). Valtiolle tilitetään tästä arvonlisäveron määrä, eli 144 €. Valtio kuitenkin saa tilityksen koko 384 euron arvonlisäverosta. Yritykset maksavat sen vain eri vaiheissa. (Futuredu 2021f.)

Toiminimiyrittäjä on liiketoiminnastaan arvonlisäverovelvollinen, jos hänen tilikautensa liikevaihto vuoden 2021 tilikaudesta alkaen on yli 15 000 euroa. Aikaisemmin raja oli 10 000 euroa. (Arvonlisäverolaki.) Yrittäjä kuitenkin saa ilmoittautua arvonlisäverovelvolliseksi, vaikka hänen liikevaihtonsa jääkin rajan alapuolelle. Yrittäjän on omatoimisesti ilmoitauduttava arvonlisäverorekisteriin esimerkiksi OmaVeron kautta. (Futuredu 2021c.)

Yrittäjä saa arvonlisäveron alarajahuojennusta, jos tilikauden liikevaihto jää alle 30 000 euroon. Vuonna 2021 alkavalla tilikaudella saa täyden huojennuksen, jos liikevaihto on

korkeintaan 15 000 euroa. Arvonlisäveron alarajahuojennuksen on tarkoitus toimia verohelpotuksena yrittäjille, joiden tilikauden liikevaihto jää pieneksi. Tuloverotukseen alarajahuojennus otetaan mukaan veronalaisena tulona. (Verohallinto 2021b.)

Vuonna 2021 alkaville tilikausille alarajahuojennuksen laskukaava on seuraava:

$$\text{vero} - (((\text{liikevaihto} - 15\,000) \times \text{vero}) / 15\,000)$$

Esimerkiksi: Kampaamoyrittäjän tilikauden liikevaihto on 25 000 €. Yrittäjä tilittää arvonlisäveroa 24 % mukaan, jolloin arvonlisäveron määräksi tulee $25\,000 \times 24\% = 6000$ €. Liikevaihto on jäänyt alle 30 000 euroon, joten alarajahuojennuksen määrä on:

$$6000 - (((25\,000 - 15\,000) \times 6000) / 15\,000) = 2\,000 \text{ €}$$

Yrittäjälle jää tilitettävää arvonlisäveroa $6\,000 - 2\,000 = 4\,000$ €. (Futuredu 2021c.)

2.2 Osakeyhtiö

Osakeyhtiöitä on kahdenlaisia: yksityisiä (Oy) ja julkisia (Oyj). Julkiset osakeyhtiöt ovat listautuneet pörssiin, jolloin niiden osakkeilla voi kuka tahansa käydä kauppaa ja tulla yhtiön omistajaksi. Yksityisen osakeyhtiön osakkeilla ei voida käydä julkista kauppaa. (Futuredu 2021d.) Tässä opinnäytetyössä keskitytään vain yksityiseen osakeyhtiöön.

Osakeyhtiö on Suomen suosituin yhtiömuoto. Osakeyhtiö tarjoaa muun muassa hyvät kehittämis- ja laajenemismahdollisuudet, rajoitetun henkilökohtaisen vastuun sekä mahdollisuuden tehdä suuria investointeja. Lisäksi osakeyhtiö tuo uskottavuutta neuvottelutilanteissa sekä helpottaa rahoituksen hankintaa. (Silja Holding SIA 2021b.) Osakeyhtiö on pääomayhtiö. Osakeyhtiötä perustettaessa osakkaat sijoittavat yhtiöön osakepääomaa ja saavat sen vastineeksi osakkeita. 1.7.2019 lähtien osakepääomaa ei enää tarvita uutta osakeyhtiötä perustettaessa. Osakepääoman poistumisen tarkoituksena on helpottaa uusien osakeyhtiöiden perustamista (Suomen Yrittäjät ry 2019). Osakepääoma on sidottua pääomaa, eli se ei ole jakokelpoista. Osingonjako voidaan tehdä vain vapaasta pääomasta eli useimmiten yhtiön voittovaroista. (Accountor 2019.)

2.2.1 Hallinto

Osakeyhtiön voi perustaa yksin tai yhdessä useamman muun henkilön kanssa. Lisäksi osakeyhtiössä voi olla useampi omistaja. Myös oikeushenkilöt, eli toiset yritykset, voivat toimia osakeyhtiön omistajana, mutta yksityisen osakeyhtiön omistajat koostuvat

pääsääntöisesti luonnollisista henkilöistä. (Futuredu 2021d.) Uutta osakeyhtiötä laatiessa tehdään perustamisilmoitus, jonka liitteeksi laitetaan yhtiöjärjestys ja perustamissopimus. Osakeyhtiö syntyy virallisesti, kun Patentti- ja rekisterihallitus on hyväksynyt perustamissopimuksen ja rekisteröinyt yrityksen kaupparekisteriin. Verkossa tehtävän ilmoituksen hinta on 275 euroa ja paperisen ilmoituksen 380 euroa. (Silja Holding SIA 2021c.)

Osakeyhtiö on erillinen oikeushenkilö verrattuna osakkeenomistajaan. Yhtiö voi omissa nimissään omistaa ja olla velkaa sekä laatia sopimuksia. Osakkeenomistajat ovat vastuussa yhtiön velvoitteista vain sijoittamallaan pääomalla. Täten esimerkiksi konkurssitilanteessa osakkeenomistaja menettää ainoastaan yhtiöön sijoittamansa varat. (Futuredu 2021d.) Osakkeenomistajaa suojelee rajoitettu vastuu, mikä tarkoittaa sitä, ettei häneltä voi vaatia yhtiön velvoitteiden täyttämistä. Hän voi kuitenkin olla vastuussa yhtiön velvoitteista siinä tapauksessa, jos hän toimii esimerkiksi yhtiölainan takaajana. (Villa 2018, 222.) Rajoitettu vastuu tekee osakeyhtiöstä houkuttelevan ja vähäriskisemmän verrattuna muihin yritysmuotoihin (Futuredu 2021d).

Osakeyhtiö on aina kirjanpitovelvollinen toiminnastaan. Osakeyhtiön on aina tehtävä kirjanpitonsa kahdenkertaisella tavalla, jolloin tilit näyttävät rahan käytön ja sen lähteen. Kirjanpito on laadittava suoriteperusteisesti, eli tapahtumien päivämääräksi kirjataan se päivä, jolloin suoritus tapahtuu. Lisäksi osakeyhtiö on velvollinen laatimaan tilinpäätöksen tilikauden päätyttyä. Tilinpäätös sisältää vähintään tuloslaskelman, taseen sekä liitetiedot. Suuryritysten on lisäksi laadittava rahoituslaskelma ja toimintakertomus. Osakeyhtiön on myös valittava tilintarkastaja, jos yksi seuraavista ehdoista täyttyy.

- taseen loppusumma on enemmän kuin 100 000 euroa;
- liikevaihto tai sitä vastaava tuotto ylittää 200 000 euroa;
- yrityksessä työskentelee keskimäärin yli kolme henkilöä.

Tilintarkastaja on yrityksen ulkopuolinen henkilö, joka tarkastaa kirjanpidon ja tilinpäätöksen oikeellisuuden. Tilintarkastajan valitsee yhtiökokous. (Futuredu 2021e.)

Muihin yritysmuotoihin verrattuna osakeyhtiön pyörittäminen vaati enemmän byrokraattia. Osakeyhtiöiden toimintaa säätelee osakeyhtiölaki. Laki määrää, että osakeyhtiöllä on oltava hallitus, jonka yhtiön omistajat nimeävät. (Futuredu 2021d.) Hallituksessa on oltava 1–5 jäsentä. Varajäsen on valittava, jos varsinaisia jäseniä on vähemmän kuin kolme. Lisäksi hallituksen on nimettävä puheenjohtaja, lukuun ottamatta yhden hengen hallituksia. Hallitus voi vapaaehtoisesti valita yhtiölle toimitusjohtajan, joka hoitaa yhtiön

päivittäisiä asioita. Toimitusjohtaja nauttii hallituksen luottamusta ja hänen päätösvaltansa on kapeampi kuin hallituksen. Hallitus vastaa päätöksistä, jotka eivät osakeyhtiölain tai yhtiöjärjestyksen mukaan kuulu yhtiökokouksen päätettäväksi. (Silja Holding SIA 2021b.)

Vähintään kerran vuodessa järjestetään yhtiökokous, johon kaikki osakkeenomistajat saavat kutsun. Varsinainen yhtiökokous on pidettävä puolen vuoden kuluessa edellisen tilikauden päättymisestä. Yhtiökokouksessa osakkeenomistajalla on äänivaltaa sen mukaan, kuinka monta osaketta omistaa. (Silja Holding SIA 2021b.) Useimmiten yksi osake antaa yhden äänen yhtiökokouksessa, ellei yhtiöjärjestyksessä ole toisin päätetty (Villa ym. 2007, 67.) Yhtiökokouksessa päätetään asioista, joihin hallituksella ei ole päätösvaltaa. Tällaisia asioita ovat muun muassa tilinpäätöksen vahvistaminen, osingonjako ja uuden hallituksen valinta. Yhtiökokous myöntää hallitukselle vastuuvapauden, eli yhtiökokous luopuu korvausvaatimuksista hallitusta kohtaan ja vahvistaa sen, että hallitus on toiminut yhtiön edun mukaisesti. (Silja Holding SIA 2021b.)

Osakeyhtiölaissa mainitaan yhtiöoikeudelliset periaatteet, joista keskeisimmät ovat yhdenvertaisuusperiaate, voiton tuottaminen osakkeenomistajille, johdon huolellisuus- ja lojaliteettivelvollisuus sekä tahdonvaltaisuuden periaate (Villa ym. 2007, 59). Yhtiöoikeudelliset periaatteet ovat oikeusperiaatteita, joilla yhtiössä esiintyvät ongelmatilanteet viime kädessä ratkaistaan (Villa 2018, 219). Yhdenvertaisuusperiaatteen nojalla kaikki osakkeet antavat yhtäläiset oikeudet eikä yhtiön johto saa tehdä päätöksiä, jotka olisivat epäedullisia osakkeenomistajaa kohtaan. Johdon huolellisuus- ja lojaliteettiperiaate velvoittaa yhtiön johtoa toimimaan huolellisesti yhtiön edun mukaisesti, kuten toimimista voiton tuottamisen edistämiseksi. Osakeyhtiölain mukaan yhtiön toiminnan tarkoitus on tehdä voittoa osakkeenomistajille, jos yhtiöjärjestyksessä ei toisin määrätä. Tahdonvaltaisuusperiaate sallii osakkeenomistajille yhtiöjärjestyksessä oikeuden määrätä yhtiön toiminnasta sopimusvapauden mukaisesti. Yhtiöjärjestykseen ei voida ottaa määräyksiä, jotka ovat osakeyhtiölain, muiden säännösten tai hyvän tavan vastaisia. (Villa ym. 2007, 59.)

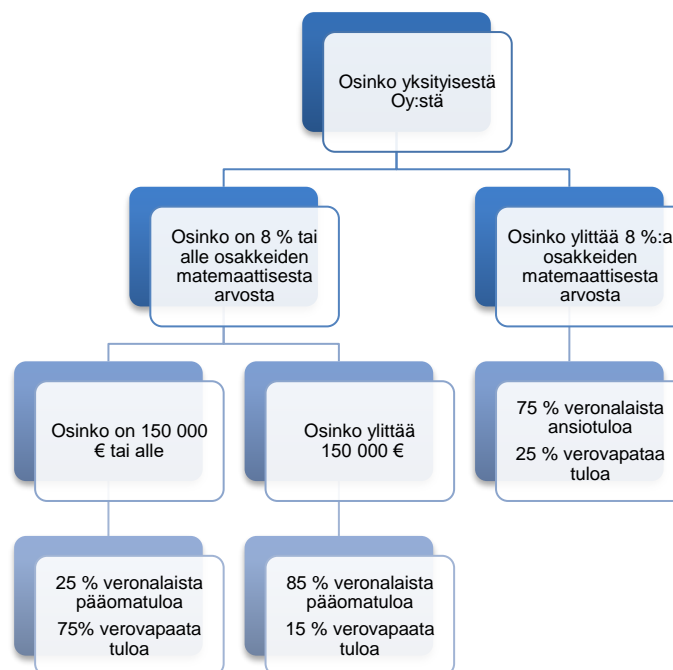
2.2.2 Verotus

Tuloverotus

Osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen, joten yhtiön ja osakkaan verotus ovat erillään toisistaan. Osakeyhtiön tulosta, josta on ensin vähennetty menot, poistot ja vieraan

pääoman kulut, verotetaan 20 % verokannan mukaisesti. Osakasta verotetaan osingoista sekä palkoista, jotka hän osakeyhtiöstä saa. (Suomen Yrittäjät ry 2020.) Enintään 150 000 euron osingoista yhtiö perii 7,5 %:n ennakonpidätyksen ja yli 150 000 euron yli menevästä osasta yhtiö perii 28 %:n ennakonpidätyksen. 150 000 euron rajamäärä on osakaskohtainen, eli jos osakas saa osinkoa useasta yhtiöstä, lasketaan kaikki osingot yhteen ja koko yhteissummaa verotetaan. (Verohallinto 2021c.)

Osinko jakaantuu veronalaiseen pääoma- ja ansiotuloon sekä verottomaan tuloon. Näiden osuuksien suuruus perustuu osakkeen matemaattiseen arvoon, joka saadaan jakamalla yhtiön nettovarallisuus yhtiön kaikkien osakkeiden lukumäärällä. Kun osingon määrä on enintään 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, on kyseessä pääomatulo-osinko. 150 000 euroon asti 25 % osingosta on pääomatuloa ja 75 % verotonta tuloa. 150 000 euron ylittävistä osasta taas 85 % on veronalaista pääomatuloa ja 15 % verotonta tuloa. Pääomatulon veroprosentti on 30 000 euroon asti 30 % ja siitä yli menevästä osasta 34 %. Kun osinko on enemmän kuin 8 % osakkeiden matemaattisesta arvosta, kutsutaan yli menevää osaa ansiotulo-osingoksi. Siitä 75 % on veronalaista ansiotuloa ja 25 % verotonta tuloa. Ansiotulo-osuutta verotetaan henkilön oman verokortin mukaan. (Verohallinto 2021c.) Alla olevassa kuvassa 2 on selkeytetty yksityisestä osakeyhtiöstä saatujen osinkojen verotusta.

Kuva 2. Oy:stä saatujen osinkojen verotus (Futuredu 2021f).

Alla on esimerkki tilanteesta, jossa osingon määrä on enintään 150 000 euroa.

Liisa saa osinkoa Yritys X:stä 70 000 euroa. Hänen osakkeidensa yhteenlaskettu matemaattinen arvo on 1 750 000 euroa. Osinko jää alle 8 %:n osakkeiden matemaattisesta arvosta ($1\,750\,000 \times 8\% = 140\,000 \text{ €}$). Liisa siis olisi voinut saada osinkoa 140 000 euroon asti ilman, että 8 %:n raja ylittyy. Liisa sai osinkoa 70 000 euroa, joka jää alle 150 000 euron rajan. Täten osingosta veronalaista pääomatuloa on 17 500 € ($70\,000 \times 25\%$). Loput osingosta, eli 52 500 € on verovapaata ($70\,000 - 17\,500$). Liisan pääomatulona verotettava osinko on alle 30 000 euroa, joten hän maksaa veroa 30 % mukaan. Liisa maksaa veroa 5 250 € ($17\,500 \times 30$). (Verohallinto 2021c.)

Arvonlisäverotus

Osakeyhtiötä koskevat samat arvonlisäverosäännökset kuin toiminimeäkin. Osakeyhtiö on arvonlisäverovelvollinen toiminnastaan, jos 12 kuukauden tilikauden liikevaihto ylittää 15 000 euroa. Liikevaihdon jäädessä tämän alle puhutaan vähäisestä toiminnasta. Tällöin osakeyhtiö voi halutessaan jättäytyä arvonlisäverovelvollisuuden ulkopuolelle. Käytännössä kuitenkin arvonlisäverovelvollisen rekisteriin ilmoittautuminen on kannattavaa, sillä liiketoiminnan kasvu on usein osakeyhtiöiden tavoitteena. Vaikka liikevaihto jäisikin tilikauden aikana pieneksi, voi osakeyhtiö toiminimiyritysten tavoin hyödyntää arvonlisäveron alarajahuojennusta. (Futuredu 2021f.)

2.3 Toiminimen ja osakeyhtiön eroavaisuudet

Osakeyhtiö ja toiminimi ovat kaksi Suomen suosituinta yhtiömuotoa. Ne kuitenkin eroavat toisistaan suuresti niin hallinnollisesti kuin verotuksellisesti. Alla olevasta taulukossa 1 on eroteltu yritysmuotojen keskeisimmät erot.

Taulukko 1. Toiminimen ja osakeyhtiön eroavaisuudet.

	TOIMINIMI	OSAKEYHTIÖ
Perustaminen	Aloittamisilmoitus, hinta 60 €	Perustamisilmoitus, yhtiöjärjestys ja perustamissopimus, hinta 275 € tai 380 €
Omistaminen	Yksi omistaja	Yksi tai useampi omistaja
Hallinto	Ei virallista toimielintä	Hallitus, yhtiökokous vähintään kerran vuodessa
Kirjanpito	Yhdenkertainen riittää, ei pakollista tilinpäätöstä	Pakollinen kahdenkertainen kirjanpito ja tilinpäätös
Riskienhallinta	Vastuu veloista henkilökohtaisella omaisuudella	Velkavastuu vain sijoittamallaan omaisuudella, ellei takaa lainoja
Verotus	Henkilön progressiivinen tuloverotus	Yhteisövero ja henkilökohtainen vero osingosta ja palkasta
Palkanmaksu	Ei palkanmaksua itselle, yksityisnostot	Palkanmaksu itselle ja/tai osingonjako

Kummallakin yritysmuodolla on omat etunsa toisiinsa nähden. Yrittäjän on mietittävä, kumpi yritysmuoto tulisi edullisemmaksi nykyistä toimintaa tarkastellen. (Mäkinen 2019, 55.) Toiminimi on todennäköisesti sopivampi vaihtoehto kuin osakeyhtiö yrittäjälle, joka pyörittää pienimuotoista toimintaa. Hän mahdollisesti työskentelee yksin yrityksessään, ja hänen liikevaihtonsa pysyy vuodesta toiseen maltillisena. Hän saa elantonsa yritystoiminnastaan ja saa vapaasti nostaa varoja yrityksen tililtä yksityisottona. Lisäksi hänen tuloverotuksensa pysyy kohtuullisena, kun toimintaa ei ole aikeissa kasvattaa. Tapauksissa, joissa yksityisyrittäjän liiketoiminta on nousujohteista, voi osakeyhtiö olla parempi yritysmuoto. Yrityksen tuloksen kasvaessa maksettavan tuloveron määrä voi kasvaa hyvin suureksi yrittäjän progressiivisen verotuksen mukaan. Pelkästään verotuksesta saatavat hyödyt voivat joillekin yksityisyrittäjille olla syy muuttaa yritysmuoto osakeyhtiöksi.

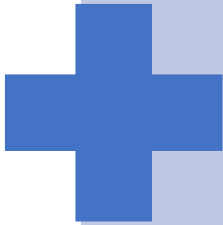
2.4 Milloin yritysmuodon muutos on aiheellista?

Toiminimiyrittäjä saattaa jossain vaiheessa alkaa miettimään yritysmuotonsa soveltuvuutta toimintaansa nähden. Merkkejä yritysmuodon muutoksen ajankohtaisuudelle ovat muun muassa liikevaihdon ja yritystoiminnan kasvu sekä toive omistus pohjan laajentamisesta. (Accountor 2017.) Osakeyhtiö mahdollistaa lisäksi useamman työntekijän palkkaamisen sekä yrityksen myynnin ja sukupolvenvaihdon (JDC Kehitys Oy).

Liiketoiminnan kasvu on usein hyvä syy vaihtaa yritysmuoto osakeyhtiöön. Toiminimi soveltuu parhaiten pienimuotoiseen toimintaan, jossa ei odoteta liiketoiminnan kasvua. (Accountor 2017.) Osakeyhtiön tavoitteena taas on kasvattaa liiketoimintaa ja tuottaa parempaa voittoa omistajille (Villa ym. 2007, 59). Liikevaihdon kasvaessa yritystoimintaan liittyvät riskit kasvavat samassa suhteessa (JDC Kehitys Oy). Toiminimiyrittäjä vastaa kaikista yrityksen velvoitteista omalla omaisuudellaan ja täten toiminimiyrittäminen on riskisempää osakeyhtiöön verrattuna (Futuredu 2021a). Osakeyhtiössä riski kapeenee, kun yrittäjä vastaa velvoitteista vain sijoittamallaan pääomallaan. Tästä huolimatta yrittäjä voi kuitenkin joutua vastuuseen, jos hän toimii yritysvelkojen takaajana. Lisäksi osakeyhtiö antaa myös ulospäin parempaa kuvaa yritystoiminnasta kuin toiminimi. (Accountor 2017.) Täten uusien investointien teko on helpompaa osakeyhtiössä, kun lainansaanti helpottuu.

Lisäksi toiminimiyrittäjän verotus kovenee sitä mukaa, kun tulos paranee. Hän siis joutuu maksamaan enemmän veroja yritystoiminnastaan oman henkilökohtaisen veroprocenttinsa mukaisesti. (Accountor 2017.) Osakeyhtiö maksaa tuloksen perusteella 20 %:n tuloveron, ja yrittäjää verotetaan hänen yrityksestään saamistaan palkoista ja osingoista (Suomen Yrittäjät ry 2020). Täten verosuunnittelu on osakeyhtiössä helpompaa kuin toiminimiyrittäjänsä (Accountor 2017).

Toiminimen muutos osakeyhtiöksi muuttaa yritystoimintaa merkittävästi, joten yrittäjän kannattaa tarkasti pohtia, millaista hyötyä yritysmuodon muutokselta hakee. Alla olevassa kuvassa 3 vertaillaan yritysmuodon muutoksen tuomia hyötyjä ja haittoja, kun toiminimi muutetaan osakeyhtiöksi.

<p>Palkanmaksu ja osingonjako itselle</p> <p>Voi ottaa uusia omistajia ja myydä yritys eteenpäin</p> <p>Verohelpotusta toiminimeen verrattuna jos yrityksen tulos on hyvä</p> <p>Ei vastuuta yritystoiminnasta koko omaisuudella</p> <p>Yritystoiminnan kasvattamiselle hyvät lähtökohdat</p>	<p>Yksityisotot eivät sallittuja - velkaa yritykselle</p> <p>Ei välttämättä verohyötyä: tuloksesta, palkasta ja osingoista menee veroa</p> <p>Sopimukset laadittava uudelleen uuden yrityksen nimissä</p> <p>Byrokraattinen hallinto: valittava hallitus ja pidettävä hallitus- ja yhtiökokoukset</p> <p>Osakeyhtiön perustaminen on byrokraattinen prosessi</p> <p>Apportti vaatii paperisen ilmoituksen - pidempi käsittelyaika</p> <p>Oma pääoma oltava positiivinen, jotta muutos voidaan tehdä</p>
---	---

Kuva 3. Osakeyhtiön hyödyt ja haitat.

Osakeyhtiö tuo tullessaan paljon hyötyjä verrattuna toiminimeen, kuten rajatumman vastuun ja mahdollisuuden toiminnan kasvattamiseen. Yrittäjän olisi kuitenkin hyvä olla tietoinen kaikista niistä muutoksista, jotka yritysmuodon muutos aiheuttaa yritystoiminnassa. Esimerkiksi suuri ero yritysmuotojen välillä on se, että osakeyhtiö on itsenäinen verovelvollinen. Täten yrittäjä ei voi osakeyhtiössä siirtää yrityksen varoja yksityistalouteensa tai ostaa yrityksen pankkikortilla omia ostoksiaan. Tällaisista toimista yrittäjä vain jää velkaa yritykselleen. Yrittäjä ei myöskään välttämättä saa verohyötyä yritysmuodon muutoksen myötä. Osakeyhtiön tuloveroprosentti on 20 %, mutta jos yrittäjä osakeyhtiössä maksaa itselleen palkkaa ja osinkoa, voi kaikista näistä johtuva vero olla yhteensä lähestulkoon samansuuruinen kuin toiminimen verotus.

3 YRITYSMUODON MUUTOSPROSESSI

3.1 Hallinnolliset toimet

Liikkeen- ja ammatinharjoittajan yritysmuodon muutokseen ei ole olemassa omaa yhtiöoikeudellista säännöstä. Sen sijaan toiminimen muutokseen osakeyhtiöksi sovelletaan osakeyhtiölain säännöksiä osakeyhtiön perustamisesta. (Verohallinto 2020b.) Kun yksityisrittäjä haluaa muuttaa yritysmuotoaan osakeyhtiöksi, on hänen käytännössä lopetettava toiminimi ja perustettava sen tilalle osakeyhtiö. Tämä prosessi vaatii jonkin verran paperityötä. Vanha toiminimi lopetetaan lähettämällä lopettamisilmoitus Patentti- ja rekisterihallitukselle. Uudesta osakeyhtiöstä tehdään perustamisilmoitus kaupparekisteriin. (Silja Holding SIA 2021b.) Ilmoituksen liitteenä tulee olla perustamissopimus sekä yhtiöjärjestys. Yritys- ja yhteisötietojärjestelmästä perustamissopimus ja yhtiöjärjestys saadaan automaattisesti perustamisilmoitukselle, kun se tehdään sähköisesti. (Euroopan Unioni, 1995–2021.) Sähköinen ilmoitus tulee halvemmaksi kuin paperinen ilmoitus (Hakola 2019).

Uusi osakeyhtiö saa oman y-tunnuksen sekä yhtiön nimen perään lisätään osakeyhtiön tunnus eli tyypillisesti ”oy”. Jos yrittäjä ei vielä halua lopettaa vanhaa toiminimeä, mutta haluaa siirtää vanhan yrityksen nimen osakeyhtiölle, on toiminimen nimi muutettava toiseksi. (Koivupuro 2020.) Kahta samannimistä yritystä ei voi olla olemassa samaan aikaan.

Muutosprosessi toiminimestä osakeyhtiöksi kestää useimmiten muutaman kuukauden (Säilä 2020). Uuden osakeyhtiön verovuosi alkaa sen kaupparekisteriin merkitsemispäivästä. Samalla vanhan toiminimen verovuosi päättyy osakeyhtiön rekisteröimistä edeltävään päivään. Toiminimeä siis verotetaan osakeyhtiön merkitsemispäivään asti. Täten toiminimen on laadittava tuloslaskelma ja tase sekä annettava veroilmoitus päätyvältä verovuodelta. Yritysmuodon muutoksen ajankohtaa kannattaakin miettiä etukäteen, jotta turhilta veroseuraamuksilta vältytään. (Suomen Yrittäjät ry 2019.)

3.2 Kirjanpidolliset toimet ja verotus

Verohallinnon ohje toimintamuodon muutoksesta esittää, että yritysmuodon muutos voidaan suorittaa ilman välittömiä veroseuraamuksia, jos muutoksessa noudatetaan jatkuvuuden periaatetta. Tämä tarkoittaa sitä, että toiminimen varat ja velat siirretään saman

määräisinä toimintaa jatkavalle osakeyhtiölle. Myös yrityksen kirjanpitoon varat ja velat siirretään saman arvoisina kuin ne olivat aikaisemmassa yrityksessä, vaikka kirjanpitolaki ei edellytä kirjanpidon arvojatkuvuutta. Tyypillisesti kuitenkin noudatetaan arvojatkuvuuden periaatetta myös kirjanpidon osalta. Arvojatkuvuuden periaate siten edellyttää, että poistamattomia hankintamenoja ei voi korottaa tai uusia omaisuuseriä aktivoida. (Verohallinto 2020b.)

Toiminimiyritys voi siirtää yritysvarallisuutensa osakeyhtiöön apporttina (Säilä 2020). Apporttiomaisuudella tarkoitetaan aineellista tai aineetonta omaisuutta, joka voidaan merkitä omaisuudeksi taseeseen. Tällaista omaisuutta on muun muassa irtaimisto, esineet, kiinteistö sekä patentit ja tekijänoikeudet. Apporttiomaisuudella voi rahan sijasta saada vastineeksi yhtiön osakkeita. (Villa ym. 2007, 23.) Tilintarkastaja antaa lausunnon apporttiomaisuuden oikeellisesta määräytyksestä (Säilä 2020).

Yritysmuodon muutoksessa on jatkuvuuden periaatteen lisäksi säilytettävä yrityksen identtisyys. Tämä tarkoittaa sitä, että varojen ja velkojen siirtämisen lisäksi yritystoiminta jatkuu samanlaisena uudessa yhtiössä, ja omistussuhteet säilyvät ennallaan. Omistussuhteiden säilyminen tarkoittaa, että toiminimiyrittäjän on itse merkittävä kaikki uuden yhtiön osakkeet. Jos puoliset harjoittavat yhdessä elinkeinotoimintaa, merkitsevät he yhdessä uuden yhtiön osakkeet. (Suomen Yrittäjät ry 2019.) Omistuspohjaa ei siis voi heti osakeyhtiön perustettaessa laajentaa, vaikka osakeyhtiö tarjoaakin siihen mahdollisuuden. Uusia omistajia on mahdollista ottaa mukaan myöhemmässä vaiheessa. (Koivupuro 2020.) Jos osakeyhtiön perustamisvaiheessa kuitenkin halutaan ottaa mukaan uusia omistajia, on usean omistajan osakeyhtiö perustettava ensin avoimen yhtiön kautta (Mäkinen 2019, 59).

Uuden osakeyhtiön tase muodostuu aikaisemman yksityisyrittäjän taseen perusteella (Mäkinen 2019, 61). Osakeyhtiön oman pääoman on oltava positiivinen, jotta se voidaan merkitä kaupparekisteriin. Yhtiöllä tulee olla riittävästi varoja mahdolliseen osakepääomaan ja velkojen kattamiseen. Jos yhtiön käyvät arvot ovat suuret, voivat ne riittää osakepääomaan ja velkojen katteeksi, vaikka oma pääoma olisikin negatiivinen. Negatiivisesta omasta pääomasta voi kuitenkin aiheutua veroseuraamuksia. (Verohallinto 2020b.)

Toiminimiyrittäjällä on oikeus nostaa yrityksen voittovaroja ja pääomapanoksia veropaasti yritysmuodon muutokseen asti. Yksityisottoja voi nostaa niin paljon, kuin oma pääoma sallii. (Verohallinto 2020b.) Voittovarojen nostaminen yksityisottoina ennen osakeyhtiön rekisteröimistä on toivottavaa, sillä jäljelle jäävät voittovarot siirtyvät osakeyhtiön

voittovaroihin, jossa ne tulevat osingonjaon yhteydessä verotettavaksi uudelleen. Oman pääoman muodostumista negatiiviseksi on kuitenkin vältettävä. Tappioista ja tavallisista yksityisotoista aiheutuva negatiivisuus ei vielä aiheuta seuraamuksia. (Mäkinen 2019, 61.) Jos oma pääoma muodostuu negatiiviseksi erityisen suurten yksityisottojen seurauksena, katsotaan tämä osakeyhtiön verotettavaksi tuloksi ja osakkaan antamaksi peiteltyksi osingoksi. Useimmiten peiteltyksi osingoksi katsotaan tapaukset, joissa negatiivista omaa pääomaa on kasvatettu keinotekoisesti. Esimerkiksi edellä mainittu erityisen suuri yksityisotto juuri yritysmuodon kynnyksellä voidaan katsoa peiteltyksi osingoksi. (Verohallinto 2020b.)

Toiminimen verotuksessa vahvistetut elinkeinotoiminnan ja henkilökohtaisen tulolähteen tappiot voidaan vähentää yritystoimintaa jatkavan osakeyhtiön verotuksessa. Vain verovuonna 2019 tai aiemmin syntyneet tappiot ovat vähennyskelpoisia (vuonna 2021). Lisäksi omistussuhteissa tapahtuneet muutokset voivat estää tappioiden vähennysoikeuden. Tappiot voidaan vähentää saman verovuoden aikana sekä toiminimestä että osakeyhtiöstä, jos molempia yrityksiä verotetaan samalta vuodelta. Tappiot tulee vähentää ensin edeltävän toiminimen verotuksessa. Jos tappioita jää jäljelle, voidaan ne vähentää osakeyhtiön tuloksesta. (Verohallinto 2020b.)

4 OPAS YRITYSMUODON MUUTTAMISEEN TILITOIMISTOLLE

4.1 Kysely yrittäjille

Opinnäytetyön empiirisen osan tueksi laadittiin kysely, jonka tarkoituksena oli saada parempaa ymmärrystä yritysmuodon muutoksesta yrittäjän näkökulmasta. Kysely lähetettiin yhteensä kolmelle yrittäjälle, jotka olivat muuttaneet yrityksensä yritysmuotoa toiminnesta osakeyhtiöön. Yrittäjistä kaksi vastasi kyselyyn. Kyselyyn vastaaminen tapahtui anonymisti, joten ensimmäiseksi vastanneeseen viitataan nimellä Yrittäjä A ja toiseksi vastanneeseen nimellä Yrittäjä B.

Kysely laadittiin Microsoft Forms -kyselytyökalun avulla. Kysely koostui suurimmaksi osin puoliavoimista kysymyksistä, sillä tarkoituksena oli, että kyselyyn osallistujat voisivat vastata kysymyksiin omin sanoin. Kahdessa kysymyksessä hyödynnettiin Likertin asteikkoa. Kysymyksillä selvitettiin muun muassa syitä, jotka vaikuttivat päätökseen vaihtaa yritysmuotoa sekä yrittäjän mielipidettä erilaisten lomakkeiden täyttämisen helpoudesta ja tilitoimiston antaman tuen merkityksellisyydestä muutosprosessin aikana.

4.2 Kyselyn tulokset

Yrittäjä A on toiminut yrittäjänä 13 vuotta ja Yrittäjä B yli 30 vuotta. Yrittäjä A:n alkuperäinen yritysmuoto oli toiminimi ja Yrittäjä B:n kommandiittiyhtiö, sillä omistajia oli aluksi kaksi. Oletettavasti toinen omistajista poistui jossain vaiheessa ja yritysmuoto muutettiin sittemmin toiminimeksi. Molemmat yrittäjät perustelivat alkuperäistä yritysmuotoa sen aloittamisen helpoudella ja mutkattomalla hallinnolla osakeyhtiöön verrattuna. Lisäksi yritystoiminta oli kummankin yrittäjän kohdalla aluksi pientä, joten osakeyhtiötä ei senkään puolesta harkittu ensimmäiseksi yritysmuodoksi. Yrittäjä A ei varsinaisesti ole tehnyt yritysmuodon muutosta, vaan toiminimi on lopetettu ja sen päälle on perustettu uusi samanniminen osakeyhtiö.

Yrittäjien ensisijaiset syyt vaihtaa yritysmuotoa erosivat toisistaan. Yrittäjä A haki verotuksellisia hyötyjä yritysmuodon muutoksella, sillä toiminimen progressiivisen verotuksen johdosta verot nousivat yrittäjän mukaan kohtuuttomiksi. Yrittäjä B:n motiivina muutokselle toimi mahdollisuus myydä yritystoiminta tulevaisuudessa, sillä yrittäjä alkaa lähestyä eläkeikää. Kummatkin vastaajat kokivat, että verotuksellisilla seikoilla,

riskienhallinnalla ja mahdollisuudella palkan ja osingon maksuun on melko suuri tai hyvin suuri rooli päätöksessä vaihtaa yritysmuoto osakeyhtiöksi. Lisäksi Yrittäjä A koki, että osakeyhtiön antamat mahdollisuudet ottaa muita omistajia ja kasvattaa toimintaa tulevaisuudessa ovat myös melko suurella roolilla. Yrittäjä B taas ei pitänyt näitä seikkoja kovin suurella arvossa.

Molemmat yrittäjät arvioivat, että viranomaisille lähetettävät ilmoitukset, kuten toiminnan lopettamisilmoitus ja osakeyhtiön perustamisilmoitus ja -sopimus olivat melko helppoja tai erittäin helppoja täyttää. Lisäksi he arvioivat tilitoimistolta saaman tuen olevan erittäin tärkeää muutosprosessin aikana. Yrittäjä B kertoi, että tilitoimistolta saaman tuen merkitys on ”todella suuri, koska silloin voin keskittyä omaan osaamiseeni”. Kumpikin yrittäjä kertoi tilitoimiston hoitaneen kaikki muutosprosessin vaiheet.

Yrittäjä A kertoi muutoksen toiminimestä osakeyhtiöön vieneen noin kaksi viikkoa ja Yrittäjä B taas tuumasi muutosprosessin olleen ”yllättävän pitkä”. B:n prosessi vei todennäköisesti enemmän aikaa, sillä hänen vaihtaessa yritysmuotoa hän siirsi vanhan yrityksen omaisuuden uuteen osakeyhtiöön apportina. Tällöin yritysmuodon muutosilmoitukset on lähetettävä paperisina, jolloin prosessi vie todennäköisesti enemmän aikaa. Yrittäjä A:n tapauksessa osakeyhtiö perustettiin toiminimen tilalle, eikä omaisuutta siirretty yrityksestä toiseen. Tällöin ilmoitusten teko onnistuu sähköisesti, joka luultavasti on ripeä prosessi.

Molemmat yrittäjät mainitsivat hankaluuksista, joita ilmeni muutosprosessin aikana. Yrittäjä A kohtasi ongelman yrityksen nimen kanssa. PRH ei alkuun hyväksynyt toiminimellä ollutta nimeä osakeyhtiölle, sillä toiminimi oli vielä toiminnassa. Yrittäjä kuitenkin kertoi, että sama nimi osakeyhtiölle tulee kuitenkin onnistumaan, sillä toiminimi tullaan lopettamaan. Yrittäjä B:n kohtaamat ongelmat liittyivät erilaisiin sopimuksiin, jotka osakeyhtiön perustettua tuli laatia uudelleen. Yrittäjä kertoi, että muun muassa puhelinsopimus, pankkikortit ja -tili piti uusida. Lisäksi sopimukset tavarantoimittajien kanssa tuli laatia uudelleen. Yrittäjä myös kertoi yritysmuodon muutoksen aiheuttaneen yllättävän paljon erilaisia maksuja.

Kyselyssä vastaajia pyydettiin myös antamaan neuvoja yrittäjille, jotka pohtivat yritysmuodon muutosta. Yrittäjä B kehotti aloittamaan yritysmuodon muutoksen aloittamisen ajoissa, jotta uudet sopimukset tulevat voimaan ennen uuden tilikauden alkua. Yrittäjä A kehotti konsultoimaan tilitoimistoa ja tutkia millaisia vaihtoehtoja omalla yrityksellä on käytettävissä.

4.3 Oppaan laadinta ja sisältö

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli laatia opas yritysmuodon muutoksesta toiminimestä osakeyhtiöön. Opas löytyy tämän opinnäytetyön liitteestä 1. Opas on pyritty laatimaan mahdollisimman helppolukuiseksi ja sopivan pituiseksi. Opas sisältää muun muassa kuvia ja kaavioita lukemisen helpottamiseksi. Oppaan sisältö valikoitui osaksi toimeksiantajan toiveiden mukaan ja osaksi kyselyn vastausten perusteella. Oppaan laatimisessa on sovellettu tässä opinnäytetyössä käytettyjä lähteitä sekä opinnäytteen toimeksiantajalta saatuja neuvoja.

Kyselyn tulosten perusteella tilitoimiston antama tuki muutosprosessin aikana on erittäin tärkeää, joten oppaan ensimmäinen luku käsittelee asiakkaan konsultointia. Luvussa muun muassa tuodaan esille seikkoja, jotka usein vaikuttavat yrittäjän päätöksentekoon vaihtaa yritysmuotoa sekä tyypillisiä tilanteita, jolloin yritysmuodon muutos on ajankoh- taista. Toimeksiantajan toiveiden mukaan ensimmäisessä luvussa käsitellään lisäksi yri- tysmuodon muutoksen hyötyjä ja haittoja.

Oppaan toisessa luvussa käsitellään muutosprosessin hallinnollista puolta eli viranomai- sille lähetettävien lomakkeiden laatimista. Kyselytulosten perusteella kävi ilmi, että tilitoi- misto laatii usein viranomaisille lähetettävät lomakkeet yrittäjän puolesta, joten opas si- sältää yksityiskohtaiset ohjeet lomakkeiden täyttämiseksi. Ohje kattaa toiminimen lopet- tamisilmoituksen Y6, Osakeyhtiön perustamisilmoituksen Y1 sekä lomakkeen Y1 liitteen ja henkilötietolomakkeen.

Luvussa kolme kerrotaan käytännön vaiheista, joita tilitoimisto tekee kirjanpidon puolella asiakkaan yritysmuodon vaihduttua. Lopuksi luvussa neljä vertaillaan toiminimen ja osa- keyhtiön verotusta, sillä se tapahtuu hyvin eri tavoin kyseisissä yritysmuodoissa. Arvon- lisäverotusta ei ole oppaaseen sisällytetty, koska kumpaakin yritysmuotoa koskevat sa- mat arvonlisäveron säädökset, eivätkä nämä säädökset muutu yritysmuodon muuttu- essa.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET

Yritysmuodon muutos saattaa tulla monelle toiminimiyrittäjälle ajankohtaiseksi jossain vaiheessa yrityksen elinkaarta. Muutosprosessiin ryhtyminen itsenäisesti voi tuntua yrittäjästä monimutkaiselta ja vaivalloiselta. Tällöin yrittäjä usein kääntyy tilitoimistonsa puoleen. Tilitoimistolta yrittäjän on mahdollista saada konsultointia yritysmuodon muutoksesta sekä muutosprosessin etenemisestä. Tilitoimisto usein huolehtii muutosprosessin hallinnollisista vaiheista, jotta yrittäjä voi keskittyä muutosprosessin aiheuttamiin käytännön toimenpiteisiin yritystoiminnassaan. Tilitoimisto kohtaa vastaavia yritysmuodon muutoksia aika ajoin, joten opinnäytetyötä ajatellen aihe on ajankohtainen ja tarpeellinen toimeksiantajalle.

Tämän opinnäytetyön aihe, toiminimen muutosprosessi osakeyhtiöksi, sai alkunsa kirjoittajan toimeksiantajan ideasta. Toimeksiantajana toimi tili- ja isännöintitoimisto, joka on toiminut alalla vuosikymmenten ajan. Toimeksiantajalla oli ollut opinnäytetyön tekoheikellä muutama asiakas, jotka olivat vaihtamassa yritysmuotoaan toiminimestä osakeyhtiöksi. Ajatus opinnäytetyön aiheelle lähti siten näistä tapauksista.

Kirjoittajalla oli vapaat kädet päätöksessä siitä, mitä opinnäytetyö tulee sisältämään. Toimeksiantaja ei aiheen antamisen ohella puuttunut opinnäytetyön sisältöön tai rakenteeseen. Kirjoittaja päätyi ajatukseen laatia opas toiminimen muutoksesta osakeyhtiöksi. Opas tulisi tilitoimiston käyttöön, ja sitä voisi hyödyntää, kun vastaavia yritysmuodon muutostapauksia esiintyy tulevaisuudessa.

Tämä opinnäytetyö koostui kahdesta teorialuvusta ja yhdestä empiirisestä luvusta sekä työn liitteenä olevasta oppaasta. Ensimmäisessä teorialuvussa kerrottiin toiminimen ja osakeyhtiön ominaisuuksista hallinnon ja verotuksen osalta. Lisäksi selvitettiin, miten nämä kaksi yritysmuotoa eroavat toisistaan sekä millaisissa tilanteissa toiminimen muutos osakeyhtiöksi tulee aiheelliseksi. Toisessa teorialuvussa käytiin läpi muutosprosessin etenemistä käytännössä. Luvussa kerrottiin muun muassa viranomaisille lähetettävien lomakkeiden laatimisesta sekä Verohallinnon ohjeista koskien toimintamuodon muutosta.

Opinnäytetyön empiiristä lukua varten laadittiin kyselylomake, jonka lähetettiin kolmelle toimeksiantajan asiakkaalle. Kyseiset asiakkaat olivat vastikään tehneet yritysmuodon muutoksen toiminimestä osakeyhtiöksi. Kolmesta henkilöstä kaksi vastasi kyselyyn. Heihin viitataan nimellä Yrittäjä A ja Yrittäjä B.

Oli mielenkiintoista havaita, että vastaukset yrittäjien kesken vaihtelivat jonkin verran. Yrittäjät tekivät yritysmuodon muutoksen eri syistä, ja he osittain arvostivat erilaisia asioita yritysmuodon muutoksen tuomista hyödyistä. Yrittäjät arvioivat muutosprosessiin kuluneen ajan täysin eri tavalla. Yrittäjä A kertoi muutoksen sujuneen hyvin rivakasti, kun taas Yrittäjä B koki prosessin kestäneen yllättävän kauan, tarkemmin ottaen muutaman kuukauden. Tähän lienee syynä yrittäjien erilaiset tavat tehdä yritysmuodon muutos. Yrittäjä B siirsi toiminimen tasearvot uuteen osakeyhtiöön apportiomaisuutena. Täten osakeyhtiön perustamisilmoitus on lähetettävä paperisena. Yrittäjä A taas ei käyttänyt apporttia, vaan aloitti osakeyhtiön niin sanotusti nollassa. Hän pystyi lähettämään ilmoitukset sähköisesti. Täten voisi päätellä, että sähköisen ja paperisen ilmoituksen käsittelyn välillä on nopeuseroa. Tämä ero voisi johtua esimerkiksi postin kulun hitaudesta ja lomakkeiden optisesta luvusta. Käsien kirjoitettuja lomakkeita saattaa olla vaikea lukea optisesti, mikä voi hidastaa prosessia. Täten paperisten lomakkeiden lähettämiseen on varattava riittävästi aikaa, sillä osakeyhtiö perustetaan vasta, kun lomakkeet on saatu käsiteltyä ja osakeyhtiö merkittyä kaupparekisteriin.

Yrittäjien vastauksista löytyi kuitenkin myös paljon yhteistä. He muun muassa arvioivat tilitoimiston antaman tuen ja sieltä saatujen neuvojen olevan tärkeä tekijä muutosprosessin aikana. He kertoivat, että tilitoimisto pääosin hoiti koko prosessin, kuten lomakkeiden täytön, kokonaan yrittäjän puolesta. Lisäksi yrittäjät arvioivat, että verotuksellisilla seikoilla, riskienhallinnalla ja mahdollisuudella palkan ja osingon maksuun on melko suuri tai hyvin suuri rooli päätöksessä vaihtaa yritysmuoto osakeyhtiöksi. Täten voisi päätellä, että motivaatio yritysmuodon vaihtamiseen vaihtelee yrittäjien kesken. Yrittäjät hakevat erilaisia hyötyjä yritysmuodon muutoksen myötä, ja tilitoimiston rooli yrittäjän konsultoinnissa on merkittävä. Tilitoimistolta yrittäjän on mahdollista saada neuvoja muutoksen kannattavuudesta sekä muutosprosessin kulusta. Usein tilitoimisto on se osapuoli, joka hoitaa muutosprosessin hallinnolliset vaiheet kokonaan yrittäjän puolesta, jotta yrittäjä pystyy rauhassa keskittymään yritystoimintansa pyörittämiseen.

Opinnäytetyön lopputuotoksena syntyi opas toiminimen muutoksesta osakeyhtiöksi. Opas sisältää luvut asiakkaan konsultoinnista, lomakkeiden täyttämisestä sekä yritysmuodon muutoksen aiheuttamista toimita kirjanpidossa sekä verotuksessa. Opas on tarkoitettu ensisijaisesti toimeksiantajatilitoimiston käyttöön ja sen on tarkoitus toimia apuna, kun yritysmuodon muutostapauksia ilmenee jatkossa.

Tämän opinnäytetyön kyselyhaastatteluun osallistui vain kaksi henkilöä ja päätelmät on tehty näiden kahden vastausten perusteella. Jatkotutkimusaiheena olisi mielenkiintoista

laatia laajempi kysely, jotta vastauksia olisi enemmän ja päätelmien teko luotettavampaa.

Toimeksiantajayrityksessä useampi henkilö sai tämän opinnäytetyön luettavakseen. Heidän mukaansa opinnäytetyön teoriaosio on erittäin kattava ja sen perusteella myös asiasta tietämätön saa kaiken tarvitsemansa tiedon yritysmuodon muutoksesta toiminnasta osakeyhtiöksi. Vaikka oppaan käyttökelpoisuutta ei ole vielä testattu tositilanteissa, toimeksiantajan mukaan se palvelee toimeksiantajan tarpeita hyvin. Kaiken kaikkiaan toimeksiantaja arvioi opinnäytetyön saavuttaneen tavoitteensa kiitettävästi.

LÄHTEET

Aaltonen, T. 2015. Yksityinen elinkeinonharjoittaja eli ns. toiminimi. Muokattu 2021. Viitattu 4.2.2021. Saatavilla: <http://www.tieto.osaavayrittaja.fi/yksityinen-elinkeinoonharjoittaja-eli-toiminimi>

Accountor. 2013. Arvonlisävero 2021. Muokattu 2021. Viitattu 7.3.2021. Saatavilla: <https://yrytyksen-perustaminen.net/arvonlisavero/>

Accountor. 2017. Toiminimi osakeyhtiöksi – miksi, milloin ja miten? Muokattu 2020. Viitattu 25.2.2021. Saatavilla: <https://go.accountor.fi/toiminimi-osakeyhtioksi/#mita>

Accountor. 2019. Osinkojen verotus ja maksaminen osakeyhtiössä [2020]. Muokattu 2020. Viitattu 12.2.2021. Saatavilla: <https://go.accountor.fi/osingonjako-osakeyhtio/>

Arvonlisäverolaki. 30.12.1993/1501. Viitattu 5.2.2021. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1993/19931501#O1L2>

Euroopan Unioni, 1995–2021. 2019. Osakeyhtiön perustamissopimus ja yhtiöjärjestys. Viitattu 18.2.2021. Saatavilla: <https://www.suomi.fi/yrytykselle/yrytyksen-perustaminen/yrytysmuodot/opas/osakeyhtio/osakeyhtion-perustamissopimus-ja-yhtiojarjestys>

Futuredu 2021a. Toiminimi lyhyesti. Viitattu 25.1.2021. Saatavilla: <https://yritä.fi/toiminimi>

Futuredu 2021b. Toiminimen kirjanpito. Viitattu 25.1.2021. Saatavilla: <https://yritä.fi/toiminimen-kirjanpito>

Futuredu 2021c. Toiminimen verotus ja arvonlisävero. Viitattu 4.2.2021. Saatavilla: <https://yritä.fi/toiminimen-verotus-tuloverotus-ja-arvonlisaverotus>

Futuredu 2021d. Osakeyhtiö lyhyesti. Viitattu 11.2.2021. Saatavilla: <https://yritä.fi/osakeyhtio>

Futuredu 2021e. Osakeyhtiön kirjanpito. Viitattu 12.2.2021. Saatavilla: <https://yritä.fi/osakeyhtion-kirjanpito>

Futuredu 2021f. Osakeyhtiön verotus (arvonlisävero ja tulovero). Viitattu 18.2.2021. Saatavilla: <https://yritä.fi/osakeyhtion-verotus-arvonlisavero-ja-tulovero>

Hakola, E. 2019. Oy vai T:mi? Yritysmuodon vaihtaminen helpottuu – Itselle sopivin vaihtoehto kannattaa harkita tarkkaan. Viitattu 24.2.2021. Saatavilla: <https://www.yrittajat.fi/uutiset/606114-oy-vai-tmi-yritysmuodon-vaihtaminen-helpottuu-itselle-sopivin-vaihtoehto-kannattaa#ca052c91>

JDC Kehitys Oy. Yhtiömuodon muuttaminen toiminimestä osakeyhtiöksi. Viitattu: 21.1.2021. Saatavilla: <https://www.yritystulkki.fi/fi/alue/oulu/toimiva-yrittaja/verotus/yhtiömuodonmuuttaminen/>

Kirjanpitolaki. 30.12.1997/1336. Viitattu 5.2.2021. Saatavilla: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Koivupuro, E. 2020. Milloin toiminimestä osakeyhtiöksi? Näin tmi muuttuu oy:ksi. Blogit. Viitattu 24.2.2021. Saatavilla: <https://blog.holvi.com/fi/nain-vaihdet-toiminimen-osakeyhtioksi>

Mäkinen, L. 2019. Osakeyhtiö pienyhtiönä. Mediapinta.

Silja Holding SIA 2021a. Toiminimen verotus. Viitattu 5.2.2021. Saatavilla: <https://bisnes.fi/toiminimen-verotus/>

Silja Holding SIA 2021b. Osakeyhtiö. Viitattu 17.2.2021. Saatavilla: <https://bisnes.fi/osakeyhtio/>

Silja Holding SIA 2021c. Osakeyhtiön perustaminen. Viitattu 25.2.2021. Saatavilla: <https://bisnes.fi/osakeyhtion-perustaminen/>

Suomen Yrittäjät ry 2019. Osakeyhtiön vähimmäispääomavaatimus poistuu. Viitattu 11.2.2021. Saatavilla: <https://www.yrittajat.fi/osakeyhtion-vahimmaispaomavaatimus-poistuu-608723>

Suomen Yrittäjät ry 2020. Osakeyhtiön verotus. Viitattu 17.2.2021. Saatavilla: <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/verotus/elinkeinoverotus/osakeyhtion-verotus-321148>

Säilä, I. 2020. Yrittäjä: Toiminimen muuttaminen osakeyhtiöksi voi olla kannattavaa. Viitattu 24.2.2021. Saatavilla: <https://gallant.fi/yrittaja-toiminimen-muuttaminen-osakeyhtioksi-voi-olla-kannattavaa/>

Verohallinto 2020a. Arvonlisäveron vähennysoikeudesta. Viitattu 5.3.2021. Saatavilla: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48359/arvonlis%C3%A4veron-v%C3%A4hennysoikeudesta/>

Verohallinto 2020b. Toimintamuodon muutos osakeyhtiöksi. Viitattu 24.2.2021. Saatavilla: <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48395/toimintamuodon-muutos-osakeyhti%C3%B6ksi2/#6-negatiivinen-oma-p%C3%A4%C3%A4oma-toimintamuodon-muutoksessa>

Verohallinto 2021a. Millainen toiminta on arvonlisäverotonta? Viitattu 12.3.2021. Saatavilla: <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlis%C3%A4veroprosentit/arvonlis%C3%A4veroton-liiketoiminta/>

Verohallinto 2021b. Arvonlisäveron alarajahuojennus. Viitattu 5.2.2021. Saatavilla: https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/arvonlisaverotus/arvonlisaveron_alarajahuojennu/

Verohallinto 2021c. Osingot listaamattomasta yhtiöstä. Viitattu 17.2.2021. Saatavilla: <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/omaisuus/sijoitukset/osingot/osingot-listaamattomasta-yhtiosta/>

Villa, S. 2018. Henkilöyhtiöt ja osakeyhtiö. 5., uudistettu painos. Helsinki: Alma Talent.

Villa, S., Ossa, J. & Saarnilehto, A. 2007. Yritysmuodot: Toiminta, rahoitus ja verotus. Helsinki: WSOYpro.

Toiminimen muutosprosessi osakeyhtiöksi

LINDA TOKOLA

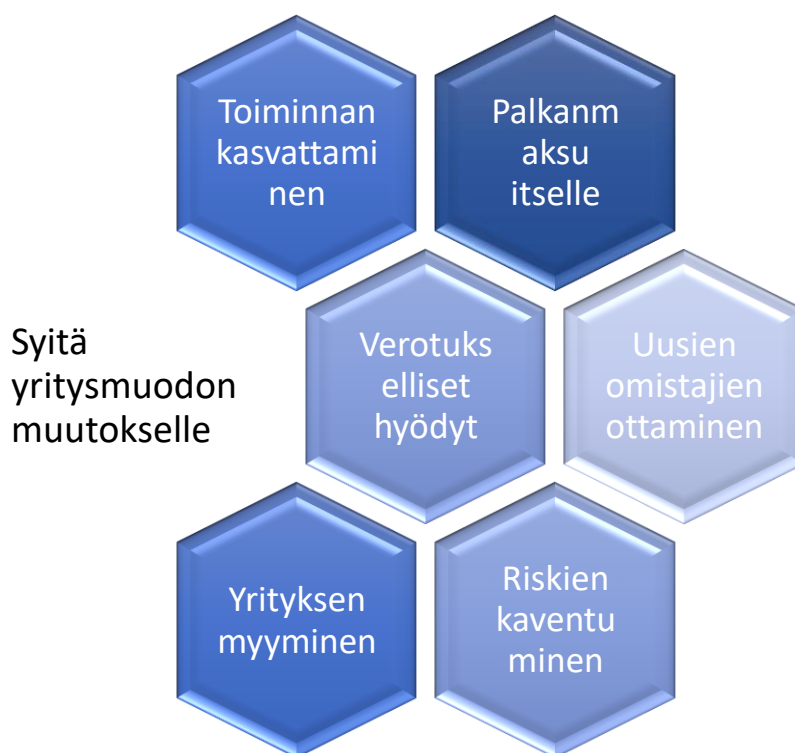
SISÄLLYS

1. ASIAKKAAN KONSULTOINTI	3
1.1 Yritysmuodon muutoksen syyt	3
1.2 Yritysmuodon muutoksen hyödyt ja haitat	4
2. LOMAKKEIDEN TÄYTTÖOHJE	5
2.1. Toiminimen lopettamisilmoitus	5
2.2. Osakeyhtiön perustamisilmoitus	8
2.3. Lomakkeen Y1 liite ja henkilötietolomake	12
3. YRITYSMUODON MUUTOS KIRJANPIDOSSA	16
4. VEROTUKSEN VERTAILU	17
LISÄTIETOJA	19

1. ASIAKKAAN KONSULTOINTI

1.1 Yritysmuodon muutoksen syyt

- Syitä yritysmuodon muuttamiselle toiminimestä osakeyhtiöön on lukuisia.
- Tilitoimiston tehtävänä on konsultoida asiakasta ja auttaa häntä päätöksenteossa.
- Asiakkaan kanssa olisi hyvä käydä keskustelua, miksi yritysmuodon muutos halutaan tehdä.

Yritysmuodon muutos kannattaa usein tehdä kun:

- Yrityksen tulos on hyvä (usein 30 000–50 000 euroa sopiva määrä muutokselle)
 - mahdollisesti verotuksellista hyötyä
 - oma vastuu ja riski yrityksestä on suuri
- Yritystä halutaan kasvattaa
 - laajentaa toimintaa
 - ottaa uusia työntekijöitä
- Yritys halutaan myydä tai tehdä sukupolvenvaihdos

1.2 Yritysmuodon muutoksen hyödyt ja haitat

- Yrittäjän on oltava tietoinen, millaisia vaikutuksia yritysmuodon muutoksella on yritystoimintaan.
- Yritysmuodon vaihtaminen osakeyhtiöön saattaa vaikuttaa houkuttelevalta, mutta on aina tapauskohtaista, miten yrittäjät kokevat yritysmuodon muutoksesta aiheutuvat hyödyt ja haitat.
- Alla olevassa kuvassa on eritelty hyödyt (+) ja haitat (-), joita yrittäjä saattaa kohdata, kun yritysmuoto muutetaan **osakeyhtiöksi**.

 <p>Palkanmaksu ja osingonjako itselle</p> <p>Voi ottaa uusia omistajia ja myydä yritys eteenpäin</p> <p>Verohelpotusta toiminimeen verrattuna jos yrityksen tulos on hyvä</p> <p>Ei vastuuta yritystoiminnasta koko omaisuudella</p> <p>Yritystoiminnan kasvattamiselle hyvät lähtökohdat</p>	<p>Yksityisotot eivät sallittuja - velkaa yritykselle</p> <p>Ei välttämättä verohyötyä: tuloksesta, palkasta ja osingoista menee veroa</p> <p>Sopimukset laadittava uudelleen uuden yrityksen nimissä</p> <p>Byrokraattinen hallinto: valittava hallitus ja pidettävä hallitus- ja yhtiökokoukset</p> <p>Osakeyhtiön perustaminen on byrokraattinen prosessi</p> <p>Apportti vaatii paperisen ilmoituksen - pidempi käsittelyaika</p> <p>Oma pääoma oltava positiivinen, jotta muutos voidaan tehdä</p>
--	---

Muutosprosessiin on ryhdyttävä ajoissa, paperinen käsittely vie aikaa!

2. LOMAKKEIDEN TÄYTTÖOHJE

- Toiminimen lopettamisilmoitus laaditaan YTJ:n Y6 -lomakkeella.
- Uusi osakeyhtiö ilmoitetaan YTJ:n Y1 -lomakkeella.
- Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) ja Verohallinto lisäävät ilmoitusten tiedot omiin rekistereihinsä sekä yhteiseen yritys- ja yhteisötietojärjestelmään (YTJ).
- PRH merkitsee yrityksen tiedot kaupparekisteriin ja Verohallinto tarpeen mukaan arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin.
- Yrityksen perustiedot ovat julkisia. Perustietoja ovat toiminimi, Y-tunnus, yritysmuoto, kotikunta, osoite- ja yhteystiedot sekä rekisteritiedot. Nämä tiedot näkyvät YTJ-yrityshaussa.
- Henkilötietolomakkeella ilmoitetaan henkilötunnuksen loppuosa ja henkilön ulkomainen postiosoite. Nämä tiedot eivät ole julkisia, joten niitä ei ilmoiteta Y-lomakkeilla.
- Lomakkeen tiedot tunnistetaan koneellisesti, joten kirjoita lomakkeelle huolellisesti oikeat tiedot niille tarkoitettuun tilaan!

2.1. Toiminimen lopettamisilmoitus

Tyhjennä lomake

YRITYS- JA
YHTEISÖTIETOJÄRJESTELMÄ

Viranomaisen merkintöjä

MUUTOS- JA LOPETTAMISILMOITUS

Yksityinen elinkeinonharjoittaja,
maa- ja metsätalouden harjoittaja

Y6

Lomakkeella voit ilmoittaa muutoksen, lopettamisen tai hakeutua kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin ja työnantajarekisteriin.

Lähetä lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Perustiedot (täytä aina) Täytä lisäksi henkilötietolomake	
YRITYS- JA YHTEISÖTUNNUS	Toiminimi
Elinkeinoharjoittajan nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)

Yritys ilmoittautuu tai ilmoittaa muutoksen	Ilmoitus lopettamisesta
☐ Kaupparekisteriin (liitä mukaan kuitti käsittelymaksusta) Ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 3–4.	☐ Elinkeinoharjoittaja poistetaan kaupparekisteristä (lisätietoja käsittelyajasta: kaupparekisteri.fi)

<p>Rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö kaupparekisteriin / kiirehtimispyyntö (ei koske osoite- ja yhteystietomuutoksia) Kaupparekisteri-ilmoitukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Poikkeuksia voidaan tehdä vain painavan syyn perusteella. Pyyntö huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>☐ Merkitse rasti, jos kyseessä on rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö. Huom. Perustele pyyntö erillisellä liitteellä.</p>

1.

Kirjoita yrityksen toiminimi, Y-tunnus, elinkeinonharjoittajan täydellinen nimi sekä syntymäaika.

2.

Laitetaan raksi ilmoitus lopettamisesta -kohtaan.
Ilmoituksen nopeamman käsittelyajan saa vain painavasta syystä.

Yrityskiinnitykset on kuolettava ennen kuin yritys voidaan poistaa kaupparekisteristä.

LOMAKKEEN SIVU KAKSI

Liite 1 (6)

Y6

TÄYTÄ VAIN MUUTTUNEET TIEDOT

Toimintamuodon muutos (täytä lisäksi henkilötietolomake)	
Nykyinen yritysmuoto	Uusi yritysmuoto
<input type="text"/>	<input type="text"/>

3

Kaupparekisteriin ilmoitettava uusi toimiala (ilmoita yrityksen koko toimiala)	
<input type="text"/>	
<input type="text"/>	

Verohallintoon ilmoitettava uusi päätoimiala (viisinumeroinen TOL 2008 -luokituksen mukainen koodi, lisätietoja koodista on Tilastokeskuksen sivuilla)	
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (esim. asiamies tai tilitoimisto)	
---	--

Henkilön ja yrityksen nimi	
<input type="text"/>	

Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Puhelin	Sähköposti
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Tietoja toimialaluokituksista on Tilastokeskuksen sivuilla (stat.fi).

3.

Kun yritysmuodon muutos tehdään, kirjataan lomakkeelle vanha ja uusi yritysmuoto.

Kirjataan myös uuden yrityksen toimiala sekä viisinumeroinen koodi, joka kertoo yrityksen päätoimialan.

4

YTJ 10062

4.

Ilmoita henkilö tai yritys, joka antaa lisätietoja lomakkeesta (esim. tilitoimisto).

5

Missä kirjanpitoaineistoa säilytetään? (Täytä tämä kohta aina)		
Nimi		
<input type="text"/>		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

5.

Ilmoitetaan paikka, jossa kirjanpitoaineistoa säilytetään sekä aineiston säilyttäjän nimi ja osoite.

Lisätietoja

6

6.

Tässä voidaan ilmoittaa mahdollisia lisätietoja.

Yrittäjä tai hänen valtuuttamansa henkilö allekirjoittaa lomakkeen.

Päiväys ja allekirjoitus		
Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	Puhelin
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

Tietosuojaseloste: EU:n yleisen tietosuojasetuksen 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä saa osoitteesta ytj.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

LOMAKKEEN SIVU KOLME

YTJ 10063

Ilmoittaudun arvonlisäverovelvolliseksi	alkaen (pp.kk.vvvv)	Arvonlisäverovelvollisuuteni päättyy	pp.kk.vvvv
☐ liiketoiminnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynneistä ilmoituksenantovelvolliseksi ☐ alkutuotannosta ☐ taide-esineen myynnistä (AVL 79 c §) ☐ ulkomainen yritys ilmoittautuu arvonlisäverovelvolliseksi ☐ ulkomainen yritys ilmoittautuu vain ilmoituksenantovelvolliseksi ☐ ulkomainen kaukomyyjä ilmoittautuu verovelvolliseksi		☐ liiketoiminnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynneistä ilmoituksenantovelvollisena ☐ alkutuottajana ☐ taide-esineen myynnistä (AVL 79 c §) ☐ ulkomainen yritys päättää arvonlisäverovelvollisuuden ☐ ulkomaisen yrityksen ilmoituksenantovelvollisuus päättyy ☐ ulkomaisena kaukomyyjänä ☐ koska liikevaihto on vähäistä (AVL 3 §, 15 000 euroa)	
Hakeudun arvonlisäverovelvolliseksi	alkaen (pp.kk.vvvv)	Hakeutumiseni arvonlisäverovelvollisena päättyy	pp.kk.vvvv

7

7.
Yrityksen arvonlisäverovelvollisuus lakkaa toiminnan loppuessa. Ruksataan kohta, mikä arvonlisäverovelvollinen toiminta loppuu.

Veroilmoitus on annettava toiminnan viimeiseltä kaudelta.

LOMAKKEEN SIVU NELJÄ

YTJ 10064

Palkanmaksua koskeva muutos tai lopettaminen			
Ilmoittaudun säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi	alkaen (pp.kk.vvvv)	Lopetan säännöllisesti palkkoja maksavana työnantajana	pp.kk.vvvv
Ennakkoperintärekisterin muutos tai lopettaminen			
Rekisteriin merkitään tai rekisteristä poistetaan aikaisintaan ilmoituksen saapumispäivästä			
Hakeudun ennakkoperintärekisteriin (EPL 25 §)	alkaen (pp.kk.vvvv)	Lopetan ennakkoperintärekisteröitynä	pp.kk.vvvv

8

8.
Yritystoiminnan loppuessa lakkaa myös palkanmaksu. Merkitään palkanmaksun päättymiseksi päivä, jolloin yritys on viimeisen kerran maksanut palkkoja.

9

9.
Yritystoiminnan loppuessa yritys poistetaan ennakkoperintärekisteristä. Kirjataan toiminnan lopettamispäivä.

2.2. Osakeyhtiön perustamisilmoitus

YTJ:n yrityshausta voi selvittää, onko yritykselle kaavailtu nimi jo käytössä

Tyhjennä lomake

YRITYS- JA
YHTEISÖTIETOJÄRJESTELMÄ

Viranomaisen merkintöjä

PERUSTAMISILMOITUS

Osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki,
säätiö ja muu yhteisö

Y1

Lomakkeella voi ilmoittautua tai hakeutua kaupparekisteriin, säätiörekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin, työnantajarekisteriin ja vakuutusmaksuverovelvolliseksi. Lähetä lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Yrityksen tai yhteisön nimi	
Toiminimi (varmistuu vasta, kun nimi on hyväksytty kaupparekisterissä)	Yrityksen kieli
	☐ suomi ☐ ruotsi
Toinen nimivaihtoehto	Kolmas nimivaihtoehto
Yritys ilmoittautuu (ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 3–4)	
☐ Kaupparekisteriin (liitä mukaan kuitti käsittelymaksusta)	☐ Säätiörekisteriin
Rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö kaupparekisteriin / kiirehtimispyyntö (ei koske osoite- ja yhteystietomuutoksia) Kaupparekisteri-ilmoitukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Poikkeuksia voidaan tehdä vain painavan syyn perusteella. Pyyntö huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.	
☐ Merkitse rasti, jos kyseessä on rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö. Huom. Perustele pyyntö erillisellä liitteellä.	
Kotipaikka	
Kunta	Ulkomaisen yrityksen kotivaltio
Muut mahdolliset toiminimet (täytä tarvittaessa)	
Rinnakkaistoiminimet (toiminimen vieraskieliset käännökset)	
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta

1

2

YTJ 10011

3

1.

Kirjoita yrityksen toiminimi, yrityksen asiointikieli ja mahdolliset muut nimivaihtoehdot, jos ensimmäinen ei mene läpi.

2.

Laita ruksi Kaupparekisteriin ilmoittautumisen kohtaan.
Kiirehtimispyynnöt huomioidaan vain painavasta syytä. Mukaan perustelut.

3.

Kirjoita yrityksen kotipaikka.

Yrityksen mahdolliset rinnakkais- ja aputoiminimet kirjataan.

Aputoiminimistä on maksettava erillinen käsittelymaksu

Julkiset yhteystiedot PRH ja Verohallinto (posti- tai käyntiosoite on pakollinen)						
C/O tarkenne postiosoite			C/O tarkenne käyntiosoite			
4						
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Porras	Huoneiston nro	PL	Postinumero	Postitoimipaikka
Käyntiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Porras	Huoneiston nro	Postinumero	Postitoimipaikka	
Sähköposti	Puhelin			Kotisivun osoite		
5						
Tilikausi alkaa yrityksen perustamispäivästä tai ulkomaisella yrityksellä siitä, kun toiminta alkaa Suomessa. Jos toiminta on alkanut ennen perustamispäivää, lue lisätietoja täyttöohjeesta.						
Perustamispäivä tai toiminnan alkaminen Suomessa	pp.kk.vvvv	Ensimmäisen tilikauden päättymispäivä (enintään 18 kk)			pp.kk.vvvv	

Seuraava tilikausi alkaa automaattisesti ensimmäisen tilikauden jälkeen ja kestää vuoden.

4.

Kirjoita yrityksen yhteystiedot. Posti- tai käyntiosoite on pakollinen tieto. Sähköposti, puhelin ja nettisivut vapaaehtoisia.

5.

Ilmoita yrityksen tilikauden alkamispäivä ja ensimmäisen tilikauden päättymispäivä. Tilikausi alkaa joko yrityksen perustamispäivästä tai toiminnan alkamispäivästä.

LOMAKKEEN SIVU KAKSI

Y1

☐ Yritys jatkaa edeltävän yrityksen elinkeinotoimintaa tai liiketoimintaa (esim. jakautuminen), ks. täyttöohje. ☐ Täytä lisäksi henkilötietolomake.		
Edeltävän yrityksen nimi	Y-tunnus	
Verohallintoon ilmoitettava päätoimiala (viisinumeroinen TOL 2008 -luokituksen mukainen koodi, lisätietoja koodeista on Tilastokeskuksen sivuilla)		
<input type="text"/>		
Yritysmuoto (täytä myös yritysmuodon mukaan valittava pakollinen liitelomake)		
☐ osakeyhtiö (yksityinen osakeyhtiö)	☐ säätiö	☐ muu, mikä? <input type="text"/>
☐ julkinen osakeyhtiö	☐ ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliike	
☐ osuuskunta	☐ ulkomainen yritys	

6

7

6.

Tämä kohta on täytettävä, kun tehdään yritysmuodon muutos! Laita rasti kohtaan Yritys jatkaa edeltävän yrityksen elinkeinotoimintaa tai liiketoimintaa. Kirjoita edeltävän yrityksen nimi ja y-tunnus.

Täytä lisäksi henkilötietolomake sekä ilmoitus yksityisliikkeen lopettamisesta.

7.

Ilmoita toimiala, jota yritys harjoittaa. Yrityksellä voi olla vain yksi päätoimiala. Tietoja toimialaluokituksesta on Tilastokeskuksen sivuilla (stat.fi).

Valitse perustettavan yrityksen yritysmuoto. Täytä lisäksi yritysmuodon mukaan määräytyvä liitelomake. Esim. osakeyhtiön liitelomake nro 1.

Liitelomakkeet: valitse ja täytä vähintään yksi lomake yritysmuodon mukaan

1 Osakeyhtiö tai julkinen osakeyhtiö

2 Osuuskunta tai osuuspankki

3 Ulkomaisen elinkeinonharjoittajan sivuliike

4 Keskinäinen vakuutusyhtiö, julkinen keskinäinen vakuutusyhtiö tai vakuutusyhdistys

5 Asumisoikeusyhdistys, asukashallintoalue, eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä tai muualla rekisteröidyn etuyhtymän Suomessa oleva toimipaikka tai hypoteekkiyhdistys, säästöpankki tai valtion liikelaitos

11A Säätiö (uuden säätiölain 487/2015 mukainen)

Liitelomakkeet Verohallinnolle

6204 Liitelomake ulkomaisen yrityksen rekisteröintiä varten

Lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (esim. asiamies tai tiloimisto)

Henkilön ja yrityksen nimi

Postiosoite

Postinumero

Postitoimipaikka

Puhelin

Sähköposti

8

Päiväys ja allekirjoitus

Päiväys

Allekirjoitus ja nimen selvennys

Puhelin

9

Tietosuojaseloste: EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä saa osoitteesta ytf.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

YTJ 1001 1.2019

Perusosa, sivu 2 (4)

Lomakkeen alkuun

Seuraava sivu

8.

Ilmoita henkilö, joka antaa lisätietoja ilmoituksesta, esim. kirjanpitäjä. PRH lähettää rekisteriotteen ja pyytää mahdolliset korjaus- ja täydennyspyynnöt aina yhteyshenkilöltä.

9.

Päivää ja allekirjoita lomake. Ilmoituksesta on vastuussa sen allekirjoittanut henkilö, yleensä yrittäjä.

LOMAKKEEN SIVU KOLME

10

VEROHALLINTOON ILMOITETTAVAT TIEDOT

Vain Verohallintoon ilmoitettava postiosoite (jos eri kuin sivulla 1)						
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Porras	Huoneiston nro	PL	Postinumero	Postitoimipaikka

Yritys ilmoitetaan arvonlisäverovelvolliseksi	alkaen (pp.kk.vvvv)	Yritys ei katso olevansa arvonlisäverovelvollinen (liitä mukaan selvitys perusteluista)	alkaen (pp.kk.vvvv)
☐ liiketoiminnasta ☐ ostoista tai omasta käytöstä ☐ EU-palvelumyynneistä ilmoituksenantovelvolliseksi ☐ alkutuotannosta		Peruste sille, että yritys ei katso olevansa arvonlisäverovelvollinen ☐ vähäinen liiketoiminta (AVL 3 §, 15 000 euroa) ☐ terveyden- ja sairaanhoitopalvelut (AVL 34 §) ☐ sosiaalihuolto (AVL 37 §) ☐ koulutuspalvelut (AVL 39 §) ☐ rahoitus- ja vakuutuspalvelut (AVL 41 § ja 44 §) ☐ yleishyödyllisen yhteisön / uskonnollisen yhdykskunnan arvonlisäveroton toiminta (AVL 4–5 §) ☐ esiintymispalkkio tai tekijänoikeuskorvaukset (AVL 45 §) ☐ kiinteistön luovutukset (AVL 27 §) ☐ muu veroton toiminta, mikä? <input type="text"/>	
Yritys hakeutuu arvonlisäverovelvolliseksi	alkaen (pp.kk.vvvv)		
☐ kiinteistön käyttöoikeuden luovuttamisesta (AVL 12 § ja 30 §, liitä mukaan kopio vuokrasopimuksesta tai muu selvitys vuokrattavasta kohteesta ja vuokralaisesta) ☐ vähäisestä liiketoiminnasta (AVL 3 §, 15 000 euroa) ☐ yhteisöhankinnasta (AVL 26 f §) ☐ alkutuotannosta ☐ yleishyödyllisenä yhteisönä tai uskonnollisena yhdyskuntana (AVL 12 § 1 mom.)			

10.

Ilmoita yrityksen arvonlisäverovelvollisuus sekä verovelvollisuuden alkamispäivä. Yritys on arvonlisäverovelvollinen, jos sen liikevaihto on tilikaudessa yli 15 000 euroa

Yritys hakeutuu ennakkoperintäkisteriin (EPL 25 §) (Rekisteriin merkitään aikaisintaan ilmoituksen saapumispäivästä alkaen)	alkaen (pp.kk.vvvv)
Yritys ilmoitetaan säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi	alkaen (pp.kk.vvvv)

Ilmoitetaan alkamispäivät, mikäli yritys hakeutuu ennakkoperintäkisteriin tai säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi.

Oma-aloitteisten verojen verokausi
 Jos yrityksen liikevaihto on enintään 100 000 euroa kalenterivuodessa, voi arvonlisäveron ilmoittaa ja maksaa neljännesvuoden jaksoissa. Ennakonpidätykset, työnantajan sosiaaliturvamaksun ja lähdeverot voi tällöin maksaa neljännesvuoden jaksoissa. Jos liikevaihto on enintään 30 000 euroa, arvonlisäveron voi ilmoittaa ja maksaa kalenterivuosittain ja muut verot voi maksaa neljännesvuosittain. Tiedot työnantajasuorituksista on ilmoitettava tulorekisteriin aina 5 päivän kuluessa palkanmaksupäivästä. Liikevaihtoon lasketaan myös yrityksen ulkomainen liikevaihto.

☐ Kalenterivuoden liikevaihto on enintään 30 000 euroa	☐ Kalenterivuoden liikevaihto on 30 001–100 000 euroa
☐ Kalenterivuoden liikevaihto on yli 100 000 euroa	

Haluttu verokausi arvonlisäverotuksessa	Haluttu verokausi työnantajasuorituksissa
☐ vuosi	☐ neljännesvuosi
☐ neljännesvuosi	☐ kuukausi
☐ kuukausi	

Verohallinto päättää verokauden pituuden ja lähettää siitä kirjallisen ilmoituksen.

Ruksataan kalenterivuoden liikevaihto ja haluttu verokauden pituus.

Verokauden pituus määräytyy kalenterivuoden liikevaihdon mukaan.

2.3. Lomakkeen Y1 liite ja henkilötietolomake

TOIMINIMI		
PERUSTAMISSOPIMUKSEN PÄIVÄMÄÄRÄ		
OSAKEPÄÄOMA JA OSAKKEET		
Osaakepääoman määrä	Osakkeiden lukumäärä	Osakkeen nimellisarvo (jos on)
Muuta osakkeisiin liittyvää ilmoitettavaa (täytä tarvittaessa, ks. ohje)		
HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VAKUUTUS		
Allekirjoittaneet yhtiön hallituksen kaikki jäsenet ja toimitusjohtaja vakuuttavat, että perustamisessa on noudatettu osakeyhtiölain säännöksiä.		
Päiväys		
Hallituksen kaikkien jäsenten sekä toimitusjohtajan allekirjoitukset nimenseivennyksin		
TILINTARKASTAJAN TODISTUS OSAKKEIDEN MAKSAMISESTA		
Allekirjoittaneet yhtiön tilintarkastajat todistavat, että osakeyhtiölain säännöksiä osakkeiden maksamisesta on noudatettu.		
Päiväys		
Tilintarkastajien allekirjoitukset nimenseivennyksin		

1

1.

Osaakepääoman määrä voi olla 0 euroa tai enemmän.

2

2.

Osaakepääoma on maksettava yrityksen tilille, kun osakeyhtiö ilmoitetaan rekisteröitäväksi.

Hallituksen kaikki jäsenet sekä mahdollinen toimitusjohtaja allekirjoittavat vakuutuksen.

3

3.

Osakkeiden maksamisesta on annettava tilintarkastajan todistus tai muu selvitys, kuten tosite.

Tämä tarvitaan vain, jos osakkeista on maksettu eli osakkeilla on merkintähinta.

4

HALLITUS (Jos hallitukseen kuuluu vähemmän kuin kolme jäsentä, on valittava ainakin yksi varajäsen)			
Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake.			
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ puheenjohtaja ☐ jäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)	☐ jäsen ☐ varajäsen

4.

Ilmoitetaan kaikki hallituksen jäsenet ja varajäsenet. Alle kolmen hengen hallituksissa on oltava vähintään yksi varajäsen.

Puheenjohtaja valitaan, jos varsinaisia jäseniä on enemmän kuin yksi.

TILINTARKASTAJAT Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake.	
☐ Tilintarkastaja ☐ Varatilintarkastaja	
Nimi (henkilö tai yhteisö)	Syntymäaika (pp.kk.vvvv) tai Y-tunnus
Yhteisön päävastuullinen tilintarkastaja	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)
☐ Tilintarkastaja ☐ Varatilintarkastaja	
Nimi (henkilö tai yhteisö)	Syntymäaika (pp.kk.vvvv) tai Y-tunnus
Yhteisön päävastuullinen tilintarkastaja	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)
TILINTARKASTAJA EI OLE VALITTU ☐	

5

5.

Ilmoitetaan valittujen tilintarkastajien nimet. Jos tilintarkastajaa ei ole valittu, rakastetaan Tilintarkastajaa ei ole valittu -kohta.

6**TOIMITUSJOHTAJA Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake.**

Toimitusjohtaja		
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)
Toimitusjohtajan sijainen		
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)

ISÄNNÖITSIJÄ Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake.

Nimi (Henkilö tai yhteisö)	Syntymäaika (pp.kk.vvvv) tai Y-tunnus	
Yhteisön päävastuullinen isännöitsijä	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kansalaisuus (jos ei Suomi)

7**YHTIÖN EDUSTAMINEN Täytä lisäksi erillinen henkilötietolomake.**

Edustamiseen oikeutetut henkilöt ja prokuristit (hallituksen antamat edustamisoikeudet ja prokurat)		
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Kansalaisuus (jos ei Suomi)	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Kansalaisuus (jos ei Suomi)	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Kansalaisuus (jos ei Suomi)	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	
Nimi	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	☐ oikeutettu ☐ prokuristi
Kansalaisuus (jos ei Suomi)	Miten yhtiötä edustetaan (yksin / kenen kanssa yhdessä)	

6.

Ilmoitetaan toimitusjohtaja,
jos sellainen on valittu.

7.

Tämä kohta täytetään, jos hallitus on antanut yrityksen edustamisoikeuden tietyille henkilöille.

8.

Henkilötietolomakkeella ilmoitetaan kaupparekisteriin merkittävät henkilöt. Henkilötietolomake ei ole julkinen.

HENKILÖTIETOLOMAKE

Henkilötiedot rajoitettuun käyttöön

Huomaa: henkilötunnuksen tunnusosa ja ulkomailla asuvan kotiosoite luovutetaan kaupparekisteristä vain, jos luovuttaminen täyttää lainsäädännössä määritellyt edellytykset (kaupparekisterilaki 1a §). Lisätietoja henkilötietojen julkisuudesta ja käsittelystä löydät verkkosivuiltamme www.prh.fi.

Löydät tämän lomakkeen täytettäväksi sähköisessä muodossa: www.prh.fi/korjaukset

Yrityksen perustiedot

Yrityksen toiminimi:	
<input type="text"/>	
Y-tunnus:	Ilmoituksen diaarinumero:
<input type="text"/>	<input type="text"/>

Henkilötiedot

Ilmoita tällä lomakkeella henkilön nimi, suomalainen henkilötunnus ja kansalaisuus.

Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, ilmoita henkilön syntymäaika.

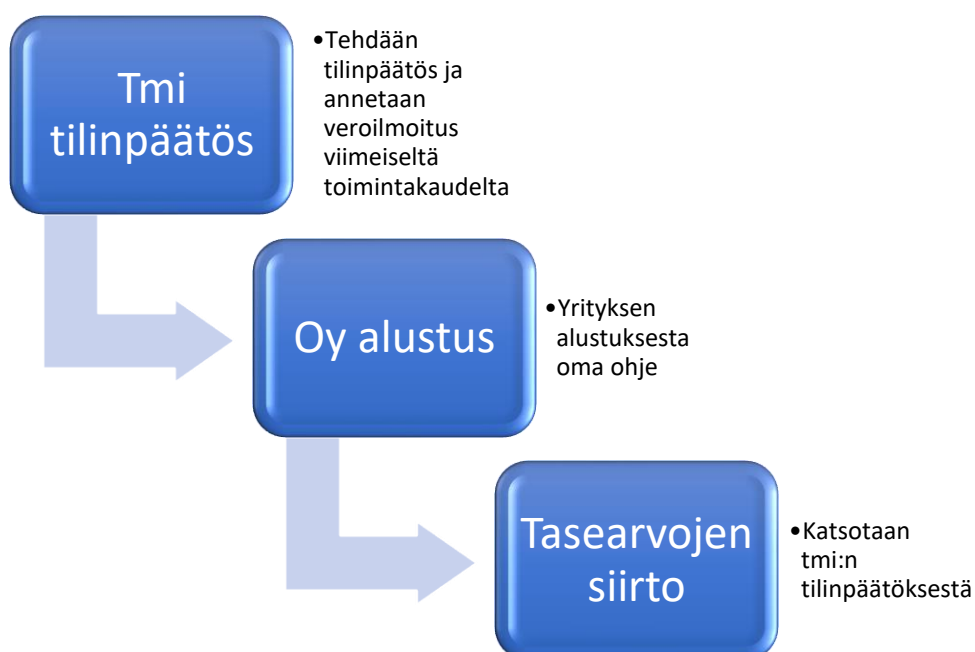
Jos henkilö asuu muualla kuin Suomessa, ilmoita kotiosoite.

Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomalla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		
Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomalla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		
Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomalla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		
Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomalla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		
Sukunimi	Etunimet	
<input type="text"/>	<input type="text"/>	
Kansalaisuus	Henkilötunnus	Syntymäaika
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Ulkomalla asuvan kotiosoite (katuosoite, kunta, maa)		
<input type="text"/>		

Tulosta tarvittaessa useampi henkilötietolomake PRH:n verkkosivulta: www.prh.fi/korjaukset

3. YRITYSMUODON MUUTOS KIRJANPIDOSSA

- Kirjanpidon puolella yritysmuodon muutos on varsin yksinkertaista.
- Tehdään tilinpäätös toiminimen viimeiseltä toimintakaudelta.
 - annetaan lisäksi veroilmoitus
- Alustetaan uusi yritys eli osakeyhtiö
- Jatkuvuuden periaatteen mukaan vanhat tasearvot jatkuvat uuteen yritykseen.
- Osakeyhtiön kirjanpito voidaan aloittaa

- Siirtyvien tasearvojen tilit pysyvät samana
- Uusia tilejä ovat mahdollisesti
 - 2001 Osakepääoma
 - 2061 Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto (SVOP-rahasto)

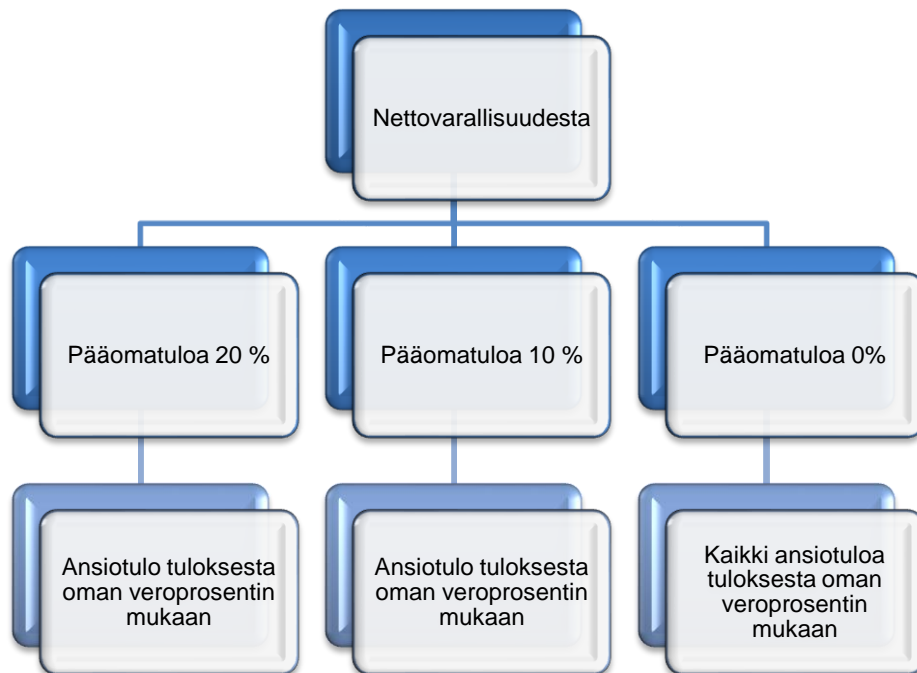
Osa osakkeiden merkintähinnasta voidaan perustamisvaiheessa siirtää SVOP-rahastoon

4. VEROTUKSEN VERTAILU

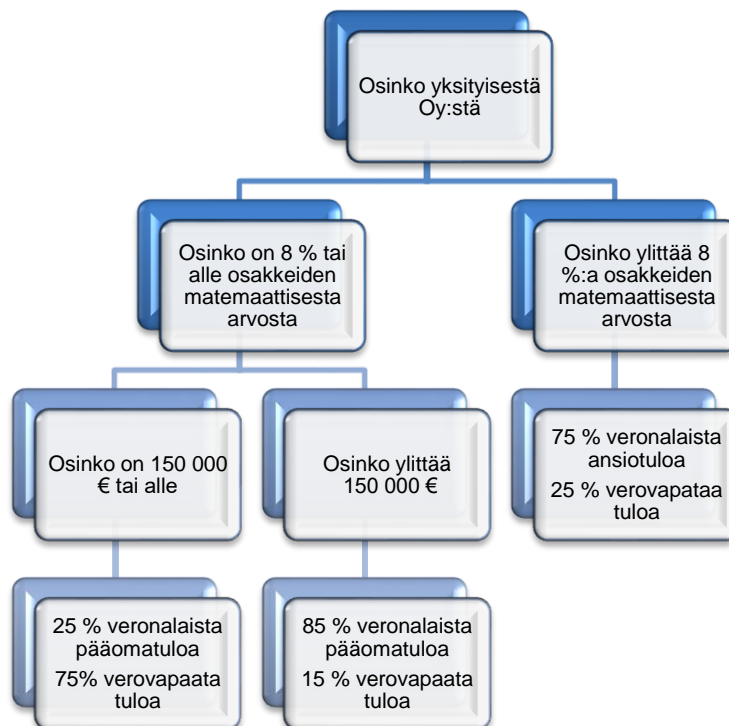
- Toiminimen ja osakeyhtiön verotus tapahtuu hyvin eri tavoin
- Taulukossa vertaillaan yhtiömuotojen verotusta
- Kuvioissa esitetään toiminimen tuloverotus ja osakeyhtiön osinkojen verotus

Toiminimi	Osakeyhtiö
Yrittäjä ei erillinen verovelvollinen yrityksestään	Itsenäinen verovelvollinen 20 % tulovero tuloksesta
Jaettava yritystulo jakaantuu pääoma- ja ansiotuloon	Progressiivinen vero osingoista ja palkasta
Pääomatulo-osuus voi olla 20 %, 10 % tai 0 % nettovarallisuudesta	Osinko jakaantuu pääoma- ja ansiotuloon
Ansiotulovero oman henkilökohtaisen veroprosentin mukaan	Osingon osuus perustuu osakkeen matemaattiseen arvoon

Toiminimen tuloverotus yksinkertaistetusti

Osinkojen verotus

Lisätietoja

Hyödyllisiä linkkejä yritysmuodon muutoksen avuksi:

PRH. Osakeyhtiön perustamisilmoitus.

<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen.html>

PRH. Apportti osakeyhtiössä.

<https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/osakeyhtio/perustaminen/apporttiehto.html>

Tilastokeskus.

<http://stat.fi/>

Verohallinto. Toimintamuodon muutos osakeyhtiöksi.

<https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48395/toimintamuodon-muutos-osake-yhti%C3%B6ksi2/#6-negatiivinen-oma-p%C3%A4%C3%A4oma-toimintamuodon-muutoksessa>

YTJ. Yksityisen elinkeinonharjoittajan lopettamisilmoitus.

<https://www.ytj.fi/index/ilmoittaminen/lopettamisilmoitus/yksityinenelinkeinonharjoittaja.html>

YTJ. Yrityshaku.

<https://tietopalvelu.ytj.fi/>